

Komisja
Europejska

Unia Europejska

Czym jest
i czym się zajmuje

Dokument ukończony w 2017 r.

Ani Komisja Europejska, ani żadna osoba działająca w imieniu Komisji nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania zamieszczonych poniżej informacji.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2018

© Unia Europejska, 2018

Ponowne wykorzystanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji reguluje decyzja 2011/833/UE (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39).

Wykorzystywanie lub powielanie zdjęć i innych materiałów, co do których UE nie przysługują prawa autorskie, wymaga bezpośredniej zgody właściciela praw.

Wszystkie zdjęcia: © Shutterstock, © Fotolia

HTML	ISBN 978-92-79-76875-0	doi:10.2775/616360	NA-01-16-996-PL-Q
Print	ISBN 978-92-79-63385-0	doi:10.2775/32665	NA-01-16-996-PL-C
PDF	ISBN 978-92-79-63380-5	doi:10.2775/863893	NA-01-16-996-PL-N

Spis treści

Unia Europejska: Czym jest i czym się zajmuje – Wprowadzenie	5
1. Unia Europejska w skrócie	7
2. Co robi Unia Europejska?	11
3. W jaki sposób Unia Europejska podejmuje decyzje i działania?	49

Unia Europejska

Czym jest i czym się zajmuje

WPROWADZENIE:

O CZYM JEST TA PUBLIKACJA

Publikacja ta jest przewodnikiem na temat Unii Europejskiej (UE) i prowadzonych przez nią działań.

W sekcji pierwszej „Unia Europejska w skrócie” wyjaśniono pokrótce, czym jest UE.

W sekcji drugiej „Co robi Unia Europejska?” opisano działania, które UE podejmuje w 35 różnych obszarach, aby poprawić jakość życia obywateli w Europie i poza nią.

W sekcji trzeciej „W jaki sposób Unia Europejska podejmuje decyzje i działania?” opisano instytucje znajdujące się w centrum procesu decyzyjnego UE oraz to, w jaki sposób ich decyzje przekładają się na działania.

Niebieską czcionką zaznaczono linki do bardziej szczegółowych informacji, z których można korzystać w wersji HTML i PDF niniejszej publikacji.

Publikacja w tych formatach dostępna jest na stronie internetowej:

www.publications.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/pl/.

Unia Europejska w skrócie

W centrum działań UE znajduje się **28 państw członkowskich*** Unii oraz ich obywatele. Unikatową cechą UE jest to, że choć wszystkie państwa członkowskie pozostają suwerenne i niepodległe, zdecydowały się połączyć część swojej suwerenności w obszarach, w których współpraca ma sens.

W praktyce oznacza to, że państwa członkowskie powierają część swoich uprawnień decyzyjnych wspólnym instytucjom, które utworzyły, aby decyzje w konkretnych sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania mogły być podejmowane demokratycznie na poziomie UE.

W podejmowaniu decyzji na szczeblu UE uczestniczy kilka instytucji, w szczególności:

- **Parlament Europejski**, który reprezentuje obywateli UE i jest przez nich wybierany w wyborach bezpośrednich,
- **Rada Europejska**, w skład której wchodzi szefowie państw i rządów państw członkowskich UE,
- **Rada**, która reprezentuje rządy państw członkowskich UE,
- **Komisja Europejska**, która reprezentuje interesy UE jako całości.

* 29 marca 2017 r. zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej Wielka Brytania formalnie powiadomiła o zamiarze opuszczenia Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.

Na ogół to Komisja Europejska proponuje nowe przepisy, a Parlament Europejski i Rada (zwana również Radą Unii Europejskiej) je przyjmują. Następnie państwa członkowskie i zainteresowana instytucja lub instytucje UE wdrażają te przepisy. Sekcja trzecia tej publikacji zawiera więcej informacji na temat sposobu podejmowania decyzji przez UE i ich wdrażania.

UE wiele osiągnęła. Na przykład stworzyła jednolity rynek oparty na czterech swobodach, w ramach którego panuje swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału między wszystkimi państwami członkowskimi. Jednolity rynek oznacza, że ponad 500 mln obywateli UE może swobodnie przemieszczać się na terenie Unii i osiedlać tam, gdzie chce. UE utworzyła jedną walutę, euro, która jest obecnie jedną z najważniejszych walut na świecie i która zwiększa skuteczność jednolitego rynku. Ustanowiła ona również Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, która chroni określone prawa polityczne, społeczne i gospodarcze obywateli i mieszkańców Unii. UE jako pierwsza podjęła również działania w zakresie ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu. To tylko niektóre z jej dotychczasowych osiągnięć.

Traktaty UE

Podstawą wszystkich działań UE są traktaty, które zostały przyjęte dobrowolnie i demokratycznie przez wszystkie państwa UE. **Traktaty** określają cele Unii Europejskiej oraz zasady dotyczące funkcjonowania instytucji UE, sposobu podejmowania decyzji i stosunków między UE a jej państwami członkowskimi.

W pewnych określonych przypadkach nie wszystkie państwa członkowskie uczestniczą we wszystkich obszarach polityki UE. Na przykład, chociaż euro jest wspólną walutą całej UE, strefa euro obejmuje obecnie (2017) tylko 19 państw członkowskich, przy czym 2 państwa korzystają z klauzuli *opt-out*, a pozostałe kraje nie spełniają jeszcze kryteriów przystąpienia do tej strefy. 22 państwa członkowskie są członkami strefy Schengen, w ramach której można swobodnie przemieszczać się bez paszportu, natomiast 6 państw zachowało kontrolę graniczną.

Perspektywy

Aby utrzymać odpowiedni kierunek polityki UE, przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker w swoim orędziu o stanie Unii z 14 września 2016 r. przedstawił pozytywny plan działań dla Europy, która chroni, wzmacnia i broni. Parlament Europejski i przywódcy UE-27 z zadowoleniem przyjęli to przesłanie podczas szczytu w Bratysławie 16 września 2016 r.

Kolejnym etapem pracy nad pozytywną agendą było opublikowanie w marcu 2017 r. **Białej księgi Komisji Europejskiej w sprawie przyszłości Europy**, zawierającej pięć scenariuszy określających, w jakim kierunku Unia może się rozwijać do 2025 r. Po przedstawieniu białej księgi Komisja wzięła udział w debacie, przedstawiając szereg tematycznych dokumentów otwierających debatę, w których opisała różne warianty, jakie UE może zastosować w określonych obszarach polityki. Dokumenty te dotyczyły: wymiaru społecznego Europy, wykorzystania możliwości płynących z globalizacji, pogłębienia unii gospodarczej i walutowej, przyszłości europejskiej obronności oraz przyszłości finansów UE.

25 marca 2017 r. przywódcy UE-27 spotkali się, aby uczcić **60. rocznicę podpisania traktatów rzymskich**, na podstawie których utworzono Europejską Wspólnotę Gospodarczą – poprzedniczkę dzisiejszej UE. W **deklaracji rzymskiej**, przyjętej pod koniec obchodów, 27 szefów państw i rządów UE przedstawiło wspólną wizję na nadchodzące lata, wyrażając zgodnie wolę uczynienia Unii Europejskiej „silniejszą i odporniejszą dzięki jeszcze większej jedności”.

Obecna sytuacja sprzyja rozpoczęciu szerszej reformy Unii Europejskiej. Aby pokierować tą reformą i pobudzić do dyskusji, przewodniczący Juncker zaproponował w swoim **orędziu o stanie Unii** z 13 września 2017 r. plan działania na rzecz bardziej zjednoczonej, silniejszej i bardziej demokratycznej Unii. Dyskusje na temat przyszłości Europy będą obejmowały debaty w parlamentach, miastach i regionach, po których wstępnie planowane jest nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej w Sybinie (Rumunia) 30 marca 2019 r.

Co robi Unia Europejska?

W drugiej części tej publikacji pokrótce przedstawiono działania podejmowane przez UE w 35 różnych obszarach polityki oraz zawarto przydatne linki, dzięki którym można uzyskać więcej informacji.

Migracja i azyl

Wspólna polityka azylowa i imigracyjna UE pomaga Europie skutecznie stawiać czoła wyzwaniom związanym z migracją

Od 2015 r. ponad 3,2 mln uchodźców zwróciło się o udzielenie ochrony międzynarodowej w UE. Wielu z nich uciekło przed wojną i terrorem z Syrii i innych krajów dotkniętych tymi problemami.

Co robi UE?

UE opracowała **wspólną politykę azylową i imigracyjną** w celu sprostania licznym wyzwaniom stwarzanym przez migrację do Unii, w tym wyzwaniom związanym z osobami ubiegającymi się o udzielenie ochrony międzynarodowej. Polityka ta obejmuje poniżej opisane działania, których celem jest zarządzenie kryzysowi.

UE przeznaczyła ponad 10 mld euro na przezwycięzenie kryzysu uchodźczego, finansując projekty mające na celu zaspokojenie najpilniejszych potrzeb humanitarnych uchodźców przybywających na europejskie wybrzeża. UE udziela również pomocy humanitarnej uchodźcom i migrantom w krajach spoza UE oraz wspiera działania, które mają eliminować przyczyny migracji niuregulowanej.

Na podstawie wniosku Komisji Europejskiej państwa członkowskie zgodziły się na relokację osób ubiegających się o azyl z Grecji i Włoch do innych państw Unii. UE chce również zapewnić osobom ubiegającym się o azyl bezpieczne i legalne możliwości wjazdu do UE. Dobrowolny program przesiedleń uzgodniony przez państwa członkowskie przewiduje przesiedlenie 22,5 tys. osób spoza UE do państw członkowskich Unii. UE dąży do zwiększenia odsetka powrotów migrantów o niuregulowanym statusie, którzy nie posiadają prawa pobytu w UE, do ich kraju pochodzenia.

W marcu 2016 r. UE i Turcja uzgodniły, że migranci o niuregulowanym statusie i osoby ubiegające się o azyl, którzy przybywają na wyspy greckie z Turcji, mogą być odesłani do Turcji. Za każdego Syryjczyka zawróconego do Turcji z wysp greckich po nielegalnym wjeździe UE przyjmie Syryjczyka z Turcji, który nie próbował odbyć tej podróży w sposób nielegalny. Doprowadziło to do znacznego spadku liczby osób nielegalnie przybywających na wyspy. UE przeznaczyła 3 mld euro na zaspokojenie potrzeb uchodźców przebywających w Turcji.

Od 2015 r. na Morzu Egejskim i Morzu Śródziemnym uratowano życie ponad 620 tys. osób dzięki włoskim i greckim operacjom ratunkowym oraz pracy Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej utworzonej w 2016 r.

Komisja zaproponowała dogłębną reformę istniejących przepisów w dziedzinie azylu stosownie do obecnych i przyszłych potrzeb. Podstawowa zasada pozostanie niezmienną: migranci powinni ubiegać się o azyl w pierwszym państwie członkowskim UE, do którego przybywają, chyba że mają rodzinę w innym państwie członkowskim, lecz gdy jakieś państwo członkowskie boryka się z nadmierną presją migracyjną, UE musi działać zgodnie z zasadą solidarności i sprawiedliwego podziału obowiązków.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/migration-and-asylum_pl

@EUHomeAffairs

Granice i bezpieczeństwo

Unia Europejska pracuje nad utworzeniem unii bezpieczeństwa, zwiększeniem bezpieczeństwa Europy poprzez zwalczanie terroryzmu i poważnej przestępczości oraz nad wzmocnieniem swoich granic zewnętrznych.

UE oferuje swoim obywatelom przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych. Ogólnym celem **unii bezpieczeństwa** jest zwiększenie bezpieczeństwa tego obszaru. UE i państwa członkowskie współpracują ze sobą w celu zwalczania terroryzmu i radykalizacji postaw prowadzących do aktów przemocy, poważnej i zorganizowanej przestępczości oraz cyberprzestępczości.

Co robi UE?

UE koncentruje swoje działania na wspieraniu państw członkowskich poprzez:

- wymianę informacji między krajowymi organami ścigania, agencjami celnymi i strażą graniczną,
- współpracę operacyjną przy wsparciu agencji UE,
- szkolenia, wymianę najlepszych praktyk, finansowanie, badania naukowe i innowacje.

Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (**Europol**) zrzesza państwa członkowskie w celu prowadzenia dochodzeń w sprawach poważnej i zorganizowanej przestępczości.

Komisja pracuje również nad tym, aby do 2020 r. różne systemy informacyjne UE w dziedzinie bezpieczeństwa, zarządzania granicami i migracją były interoperacyjne, tj. zdolne do komunikowania się ze sobą.

UE uaktualniła i wzmocniła swoje przepisy, dostosowując definicję przestępstw terrorystycznych oraz penalizując odbywanie szkoleń lub podróży w celach terrorystycznych i finansowanie terroryzmu. Dzięki wsparciu ze strony **Centrum Doskonałości w ramach Sieci Upowszechniania Wiedzy o Radykalizacji Postaw** UE zwiększa swoje starania, aby zapobiegać radykalizacji postaw i sprostać wyzwaniu, jakim jest powrót zagranicznych bojowników terrorystycznych. Za pośrednictwem Forum UE ds. Internetu Komisja ułatwia współpracę między najważniejszymi firmami internetowymi, organami ścigania i społeczeństwem obywatelskim, aby ograniczyć dostęp do nielegalnych treści w internecie i zapewnić skuteczne alternatywne sposoby narracji pozwalające zwalczać propagandę terrorystyczną.

Aby przeciwdziałać rosnącemu zagrożeniu cyberprzestępczością i cyberatakami, Komisja zaproponowała podjęcie działań wzmacniających struktury i zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa UE, w tym rolę **agencji UE ds. bezpieczeństwa cybernetycznego** (Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji), przy pełnej współpracy ze strony państw członkowskich.

Dzięki **układowi z Schengen** stopniowo zniesiono kontrole na wielu granicach wewnętrznych UE. Kryzys migracyjny i zmieniająca się sytuacja w zakresie bezpieczeństwa pokazały w ostatnich latach, że strefa Schengen potrzebuje silnych granic zewnętrznych. W 2017 r. UE przyjęła nowe przepisy dotyczące granic zewnętrznych strefy Schengen w celu wzmocnienia kontroli wszystkich osób w odpowiednich bazach danych, aby upewnić się, że osoby te nie stanowią zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. Ponadto ponad 1700 funkcjonariuszy nowej Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej pomaga obecnie krajowym strażom granicznym państw członkowskich w takich państwach, jak: Bułgaria, Grecja, Hiszpania i Włochy.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/borders-and-security_pl

@EUHomeAffairs

Gospodarka, finanse i euro

Unia gospodarcza i walutowa oraz euro stanowią wspólne fundamenty większej stabilności, wzrostu gospodarczego i dobrobytu w całej Europie.

Unia gospodarcza i walutowa łączy i integruje gospodarki UE poprzez skoordynowane polityki gospodarcze i budżetowe, wspólną politykę pieniężną oraz posługiwanie się euro jako wspólną walutą. Jest to potężne narzędzie zapewniające nowe miejsca pracy, wzrost gospodarczy, sprawiedliwość społeczną i stabilność finansową. Proces ten jednak nadal trwa i wymaga dokończenia.

Co robi UE?

Polityka gospodarcza i polityka finansowa UE w strefie euro i w UE mają na celu:

- wspieranie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia,
- promowanie stabilności makroekonomicznej i fiskalnej,
- zwiększanie skuteczności funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej,
- wspieranie inwestycji,
- zapobieganie zakłóceniom równowagi makroekonomicznej lub korygowanie ich,
- wspomaganie koordynowania krajowych polityk strukturalnych,
- promowanie dobrobytu poza granicami UE.

W odpowiedzi na kryzys gospodarczy i finansowy z 2008 r. wzmocniono zarządzanie gospodarcze UE dzięki usprawnieniom w pakcie stabilności i wzrostu – w przepisach budżetowych, których przestrzegają państwa członkowskie, aby wspierać i utrzymywać stabilność unii gospodarczej i walutowej. Państwa takie jak Grecja, przed którymi zamknięto rynki finansowe, otrzymały wsparcie finansowe i polityczne, a jako trwałe rozwiązanie na potrzeby takich sytuacji w strefie euro utworzono Europejski Mechanizm Stabilności.

Wprowadzono również **procedurę dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej**, aby monitorować i korygować potencjalnie problematyczne tendencje gospodarcze w poszczególnych państwach członkowskich oraz zapobiegać oddziaływaniu tych tendencji na inne kraje.

Euro, które jest w obiegu od 2002 r. i którego używa ponad 339 mln osób w 19 państwach członkowskich, jest drugą najważniejszą walutą na świecie po dolarze amerykańskim. Jedna waluta jest praktyczna dla obywateli i dobra dla biznesu oraz stanowi istotne osiągnięcie integracji europejskiej.

Celem przyjętego w listopadzie 2014 r. **planu inwestycyjnego dla Europy**, który obejmuje inwestycje na kwotę 315 mld, jest doprowadzenie inwestycji z powrotem do poziomów sprzed kryzysu w 2008 r. W ramach **Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych** do września 2017 r. uruchomiono już **zatwierdzone inwestycje** o wartości ponad 236,1 mld euro. Oczekuje się, że około 454 tys. małych i średnich przedsiębiorstw oraz spółek o średniej kapitalizacji skorzysta na poprawie dostępu do finansowania w wyniku wsparcia z tego funduszu.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/economy-finance-and-euro_pl
Dokument Komisji Europejskiej otwierający debatę w sprawie pogłębienia unii gospodarczej i walutowej

facebook.com/EUEconomy

@ecfin

Przedsiębiorstwa i przemysł

UE dąży do zwiększenia konkurencyjności przemysłu i przedsiębiorstw oraz do promowania tworzenia nowych miejsc pracy i wzrostu gospodarczego poprzez środowisko przyjazne dla biznesu.

Polityka wobec przedsiębiorstw i polityka przemysłowa UE mają na celu poprawę otoczenia biznesu, promowanie klimatu przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy oraz ułatwianie małym przedsiębiorstwom uzyskiwania dostępu do finansowania i rynków. Małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią 99 proc. wszystkich firm w UE i zapewniają dwie trzecie wszystkich miejsc pracy w sektorze prywatnym. Polityka UE sprzyja tworzeniu nowych przedsiębiorstw i wspiera innowacyjne przedsiębiorstwa w ich dążeniu do zwiększenia skali działalności. Rozszerzone umowy handlowe otwierają rynki przed przedsiębiorstwami UE i umożliwiają podejmowanie działań zapobiegających nieuczciwej konkurencji spoza UE. Do 2020 r. UE chce osiągnąć następujące cele:

- wzmocnić swoją bazę przemysłową i zachęcać do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną,
- promować innowacje jako sposób generowania nowych źródeł wzrostu gospodarczego,
- wspierać małe przedsiębiorstwa i promować kulturę przedsiębiorczości,
- zagwarantować dostęp do ogólnounijnego rynku,
- zmaksymalizować korzyści wynikające z inwestycji UE w przestrzeń kosmiczną.

Co robi UE?

UE jest zaangażowana we wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw i przemysłu oraz pomaganie im w generowaniu wzrostu gospodarczego i tworzeniu nowych miejsc pracy. Dąży ona do tego, by przedsiębiorstwa europejskie stały się inteligentniejsze, bardziej innowacyjne i bardziej zrównoważone. Polityka przemysłowa przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności przez zapewnienie odpowiednich warunków ramowych (takich jak inteligentne rozwiązania legislacyjne i rozwój umiejętności). Komisja Europejska opracowała sektorowe plany działania i prawodawstwo w celu wsparcia kilkunastu kluczowych sektorów przemysłu, w tym przemysłu **chemicznego, motoryzacyjnego, spożywczego, opieki zdrowotnej, biotechnologicznego i lotniczego**. Komisja jest również odpowiedzialna za sektory o znaczeniu geostrategicznym i wysokim stopniu interwencji publicznej, takie jak sektory: **obrony, bezpieczeństwa i przestrzeni kosmicznej**.

Komisja Europejska, wraz z **Europejskim Bankiem Inwestycyjnym**, zainicjowała **plan inwestycyjny dla Europy**. W ramach tego planu utworzono **Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych**, aby zmobilizować inwestycje w całej Europie. Do września 2017 r. ze środków funduszu uruchomiono już zatwierdzone inwestycje o wartości ponad 236,1 mld euro. Fundusz ten zapewnia gwarancje na wsparcie projektów finansowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny, przy czym szczególny nacisk kładzie się na infrastrukturę, innowacje i mniejsze przedsiębiorstwa. Oczekuje się, że około 454 tys. małych i średnich przedsiębiorstw oraz spółek o średniej kapitalizacji skorzysta na poprawie dostępu do finansowania w wyniku wsparcia z tego funduszu. Komisja zarządza również szeregiem programów UE mających wspierać innowacje i przedsiębiorczość, do których należą między innymi:

- **COSME** – Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw,
- **Horizont 2020** – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji,
- **Galileo** do celów nawigacji satelitarnej i **Copernicus** dotyczący obserwacji Ziemi.

Więcej informacji: https://europa.eu/european-union/topics/enterprise_pl

@EU_Growth/@EEN_EU

Jednolity rynek

Jednolity rynek jest jednym z największych osiągnięć UE. Stymuluje wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy oraz ułatwia życie codzienne obywatelom i przedsiębiorstwom.

Dzięki **jednolitemu rynkowi** (czasami zwanemu także rynkiem wewnętrznym) osoby, towary, usługi i kapitał mogą przemieszczać się na terenie UE prawie tak swobodnie jak w obrębie jednego kraju. Obywatele UE mogą studiować, mieszkać, robić zakupy, pracować i przechodzić na emeryturę w dowolnym kraju UE, a także korzystać z produktów pochodzących z całej Europy.

Aby ułatwić przepływ w obrębie jednolitego rynku, usunięto setki barier technicznych, prawnych i biurokratycznych, które ograniczały wolny handel i swobodny przepływ między państwami członkowskimi UE. W rezultacie przedsiębiorstwa rozszerzyły zasięg swojej działalności, a konkurencja umożliwiła obniżenie cen i dała konsumentom większy wybór. Na przykład połączenia telefoniczne w Europie są znacznie tańsze, wyraźnie spadły ceny biletów lotniczych, otworzono też połączenia na nowych trasach. Jednocześnie UE stara się zapewnić, aby te większe swobody nie wpływały negatywnie na sprawiedliwość, ochronę konsumentów ani na zrównowagę środowiskową.

<http://bit.ly/2j1DcdD>

Co robi UE?

Komisja Europejska współpracuje z władzami i zainteresowanymi stronami w państwach członkowskich w celu monitorowania i egzekwowania obowiązujących przepisów, tak aby obywatele i przedsiębiorstwa mogli korzystać z możliwości oferowanych przez jednolity rynek. Nadal istnieją jednak pewne bariery utrudniające w pełni sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku. Celem prac UE jest w szczególności:

- zlikwidowanie występujących obecnie przeszkód regulacyjnych lub administracyjnych, które uniemożliwiają obywatelom swobodne kupowanie lub sprzedawanie towarów i usług w innym państwie członkowskim,
- ułatwienie przedsiębiorstwom – dużym i małym – pozyskiwania środków finansowych poprzez **plan inwestycyjny dla Europy** i **unię rynków kapitałowych**,
- zachęcanie pracowników do podejmowania pracy w innych państwach UE w celu wypełnienia wolnych miejsc pracy i zaspokojenia zapotrzebowania na szczególne umiejętności, w tym za pośrednictwem **europejskiej legitymacji zawodowej** oraz portalu mobilności zawodowej **EURES**,
- zapobieganie dumpingowi socjalnemu, czyli praktyce polegającej na korzystaniu z tańszej siły roboczej i przenoszeniu produkcji do kraju lub obszaru o niskich kosztach pracy,
- wzmocnienie współpracy między krajowymi organami podatkowymi,
- ustanowienie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych w UE i podatku od transakcji finansowych.

Swobodny przepływ osób gwarantują przepisy dotyczące jednolitego rynku. Oprócz tego obywatele UE nie potrzebują paszportu, aby podróżować w strefie Schengen, która obejmuje obecnie państwa członkowskie UE (z wyjątkiem Bułgarii, Irlandii, Chorwacji, Cypru, Rumunii i Wielkiej Brytanii) oraz Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię. Aby zapewnić bezpieczeństwo w strefie Schengen, kraje te zintensyfikowały kontrole na granicach zewnętrznych UE, jak również zacieśniły współpracę policyjną.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/single-market_pl

facebook.com/EU.Growth/

@EU_Growth

Gospodarka cyfrowa i społeczeństwo cyfrowe

Jednolity rynek cyfrowy UE ma na celu otwarcie możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw oraz wzmocnienie pozycji Europy jako światowego lidera w dziedzinie gospodarki cyfrowej.

Coraz więcej produktów i usług jest dostępnych w internecie lub w formie cyfrowej. Pewne przeszkody nadal uniemożliwiają jednak prowadzenie działalności gospodarczej, dokonywanie zakupów lub korzystanie z dostępu do zasobów cyfrowych w innym państwie członkowskim UE. Bariery te mają różną postać: od opłat i blokowania geograficznego, po brak dostępu do internetu lub brak umiejętności cyfrowych. Wiele osób nie ma dostępu do najszerszej gamy towarów i usług online, podczas gdy przedsiębiorstwa nie mogą prowadzić działalności na taką skalę, na jaką by chciały, ani korzystać z wysokiej jakości usług cyfrowych.

Co robi UE?

Koncepcja **jednolitego rynku cyfrowego** polega na przejściu z 28 rynków krajowych do jednorodnego obszaru, w którym ludzie i przedsiębiorstwa mogą prowadzić działalność, wprowadzać innowacje i współpracować ze sobą legalnie, bezpiecznie i po przystępnych cenach, co ułatwiłoby im życie. Oznacza to, że firmy mogą w pełni wykorzystywać nowe technologie. W szczególności małe przedsiębiorstwa mogą prowadzić działalność w całej UE za pomocą „jednego kliknięcia”. Urzeczywistnienie jednolitego rynku cyfrowego mogłoby przynieść gospodarce UE **415 mld euro** rocznie i umożliwić utworzenie setek tysięcy nowych miejsc pracy.

Od maja 2015 r. Komisja Europejska realizuje 35 zobowiązań zapowiedzianych w **strategii jednolitego rynku cyfrowego**. Obecnie trwa wdrażanie propozycji ujętych w strategii z myślą o interesie mieszkańców UE. Oto niektóre z już podjętych kroków:

- w czerwcu 2017 r. nastąpił **koniec opłat roamingowych**, dzięki czemu, podróżując po UE, za korzystanie z urządzeń przenośnych płaci się tyle samo co w kraju,
- uzgodniono nowe rygorystyczne **przepisy UE dotyczące ochrony danych osobowych**,
- Komisja zaproponowała środki mające zapewnić wszystkim w UE **jak najlepsze połączenie internetowe**. W ramach **programu WiFi4EU** wspiera się natomiast instalowanie bezpłatnych publicznych hot-spotów Wi-Fi w lokalnych społecznościach w całej UE,
- jednym z głównych celów UE jest lepsza ochrona Europejczyków w epoce cyfrowej. Komisja zaproponowała zatem nowe narzędzia, które pomogą chronić obywateli i przedsiębiorstwa przed **cyberatakami**,
- nowe przepisy UE dotyczące możliwości przenoszenia treści cyfrowych, które zaczną obowiązywać od 2018 r., będą oznaczały, że Europejczycy będą mogli w pełni korzystać z internetowych subskrypcji na filmy, telewizję, e-booki, gry wideo i serwisy muzyczne podczas podróży w UE w taki sam sposób jak w swoim kraju.

Więcej informacji: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en>

facebook.com/DigitalSingleMarket

@DSMeu

Zatrudnienie i sprawy społeczne

UE przyczynia się do tworzenia lepszych i liczniejszych miejsc pracy w całej Europie oraz dąży do zapewnienia godnych standardów społecznych wszystkim swoim obywatelom, w tym poprzez Europejski Fundusz Społeczny o budżecie 86,4 mld euro.

Odpowiedzialność za politykę zatrudnienia i sprawy społeczne jest dzielona między UE i jej państwa członkowskie. Komisja Europejska uznała **zatrudnienie, wzrost gospodarczy i inwestycje** za najwyższy priorytet, co odzwierciedlono również w **planie inwestycyjnym dla Europy**.

Co robi UE?

Polityka UE w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych ma na celu:

- tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy w całej UE,
- pomaganie pracownikom w znalezieniu pracy w swoim lub innym kraju UE,
- promowanie rozwoju umiejętności i ducha przedsiębiorczości,
- koordynowanie i unowocześnianie systemów zabezpieczenia społecznego,
- zapewnianie lepszych warunków pracy dzięki wspólnym standardom minimalnym,
- wspieranie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem,
- ochronę praw osób niepełnosprawnych.

Polityka ta przyczynia się do osiągnięcia **celów strategii „Europa 2020”** w zakresie zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji. UE zapewnia i koordynuje finansowanie na wsparcie wysiłków państw członkowskich na rzecz inwestowania w ludzi (w takich dziedzinach, jak opieka nad dziećmi, opieka zdrowotna, szkolenia, dostępna infrastruktura oraz pomoc w poszukiwaniu pracy) oraz na rzecz zreformowania ich systemów zabezpieczenia społecznego. **Europejski Fundusz Społeczny** inwestuje 86,4 mld euro we wspomaganie milionów Europejczyków w zdobyciu nowych umiejętności i znalezieniu lepszej pracy. **Program gwarancji dla młodzieży** (8,8 mld euro) wspiera zatrudnienie młodzieży przez zapewnienie, aby wszystkie osoby poniżej 25. roku życia otrzymały w ciągu 4 miesięcy od ukończenia kształcenia formalnego lub uzyskania statusu bezrobotnego konkretną, korzystną ofertę zatrudnienia, przygotowania zawodowego, praktyki lub dalszego kształcenia. Celem inicjatywy na rzecz **ścieżek poprawy umiejętności** jest pomaganie dorosłym w opanowaniu podstawowych umiejętności, takich jak czytanie, pisanie czy korzystanie z komputera. Dzięki tej inicjatywie UE pomaga państwom członkowskim w zapewnieniu tym osobom drugiej szansy na rozwinięcie umiejętności.

Podczas gdy zabezpieczenie społeczne pozostaje w gestii poszczególnych państw członkowskich, UE tworzy powiązania między systemami krajowymi na potrzeby obywateli przemieszczających się za granicę. **Unijne przepisy dotyczące koordynacji zabezpieczenia społecznego** nie zastępują systemów krajowych, lecz chronią prawa w zakresie zabezpieczenia społecznego osób przemieszczających się w UE (oraz Islandii, Liechtensteinu, Norwegii i Szwajcarii). UE chroni również Europejczyków za pomocą przepisów służących ograniczeniu czasu pracy, zwalczaniu dyskryminacji w miejscu pracy, poprawie bezpieczeństwa warunków pracy oraz zapewnieniu pracownikom odszkodowania za obrażenia odniesione przy pracy. Aby zapewnić obywatelom nowe i bardziej skuteczne prawa, **Europejski filar praw socjalnych** przewiduje zasady i prawa w zakresie równych szans na rynku pracy, uczciwych warunków pracy i ochrony socjalnej. **EURES**, Europejski Portal Mobilności Zawodowej, również pomaga kontaktować osoby poszukujące pracy z przedsiębiorstwami oferującymi pracę.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/employment-and-social-affairs_pl
Dokument Komisji Europejskiej dotyczący społecznego wymiaru Europy

facebook.com/social europe

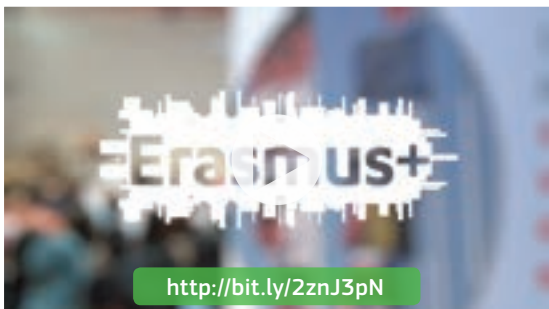
@EU_Social

Kształcenie i szkolenie

UE pomaga poprawić jakość kształcenia przez promowanie współpracy między państwami członkowskimi i uzupełnianie działań krajowych. Program Erasmus+ stwarza możliwości dla osób w każdym wieku i umożliwia w szczególności osobom młodym studiowanie, szkolenie, zdobywanie doświadczenia zawodowego lub odbywanie wolontariatu za granicą.

- Inwestowanie w kształcenie i szkolenie jest kluczem do przyszłości ludzi, zwłaszcza w przypadku młodzieży.
- Według [sprawozdania z 2015 r.](#) liczba osób wcześniej kończących naukę w UE nadal przekracza 4,4 mln, a co czwarta osoba dorosła ma niski poziom umiejętności, co utrudnia tym osobom dostęp do rynku pracy i pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Co robi UE?

Za systemy kształcenia i szkolenia odpowiedzialne są państwa członkowskie, ale UE pomaga im w osiągnięciu wysokiej jakości kształcenia przez wymianę dobrych praktyk, wyznaczanie celów i wartości odniesienia oraz zapewnianie finansowania i wiedzy fachowej. W strategii UE w dziedzinie kształcenia i szkolenia przewidziano osiągnięcie następujących celów do 2020 r.:

- urzeczywistnianie uczenia się przez całe życie i mobilności w celach edukacyjnych,
- poprawianie jakości i skuteczności kształcenia i szkolenia,
- promowanie sprawiedliwości, spójności społecznej i aktywnej postawy obywatelskiej,
- zwiększanie kreatywności i innowacyjności, w tym przedsiębiorczości, na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia.

Erasmus+, unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, pomaga zwalczać bezrobocie młodzieży przez pobudzanie rozwoju osobistego i podnoszenie umiejętności osób młodych oraz zwiększanie ich zdolności do zatrudnienia. Dzięki łącznemu budżetowi w wysokości 14,7 mld euro program ten umożliwi ponad 4 mln osób (przeważnie młodych) studiowanie, szkolenie się, zdobywanie doświadczenia zawodowego lub odbywanie **wolontariatu** w innym kraju. Erasmus+ poprawia perspektywę zatrudnienia i wspomaga rozwój osobisty osób młodych, umożliwiając im zdobycie umiejętności potrzebnych na rynku pracy i w społeczeństwie zarówno teraz, jak i w przyszłości.

UE uruchomiła szereg innych inicjatyw mających na celu ułatwienie studiowania, szkolenia się lub pracy za granicą. Państwa europejskie, związki zawodowe i pracodawcy współpracują ze sobą w celu ulepszenia systemów kształcenia i szkolenia zawodowego w ramach **procesu kopenhaskiego**. Wynikiem tej współpracy są m.in. **europejski system transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym** oraz sieć na rzecz zapewnienia jakości, dzięki którym studiowanie i praca za granicą są łatwiejsze. **Proces boloński** i **europejski obszar szkolnictwa wyższego** ułatwiają poruszanie się pomiędzy różnymi systemami edukacji w Europie przez promowanie wzajemnego uznawania okresów studiów za granicą, porównywalnych kwalifikacji i jednakowych norm jakości.

Zestaw dokumentów **Europass** pomaga pracownikom ubiegać się o pracę za granicą, prezentując ich umiejętności i kwalifikacje w obowiązującym w całej Europie standardowym formacie, który jest bardziej zrozumiały dla pracodawców.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/education-and-training_pl

facebook.com/EUErasmusPlusProgramme

@EUErasmusPlus

Badania naukowe i innowacje

Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji, którego budżet wynosi 77 mld euro, pomaga UE pobudzać wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy oraz stawiać czoła niektórym z największych stojących przed nią wyzwań.

Badania naukowe i innowacje są niezbędnym elementem dobrostanu gospodarczego i społecznego. Znajdują się one w centrum polityki UE na rzecz pobudzenia tworzenia miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i inwestycji, a także dostarczają wiedzy i rozwiązań umożliwiających stawienie czoła zarówno pilnym problemom, takim jak epidemia eboli w 2014 r. czy kryzys migracyjny, jak i długoterminowym wyzwaniom społecznym, takim jak zdrowie, zmiana klimatu i energia.

Jednocześnie badania naukowe i innowacje mogą poprawić jakość życia przez ulepszenia w takich dziedzinach, jak opieka zdrowotna, transport czy energetyka. Mogą być one również punktem wyjścia dla niezliczonych nowych produktów i usług, zmieniających na lepsze życie obywateli i poprawiających wyniki gospodarcze.

Co robi UE?

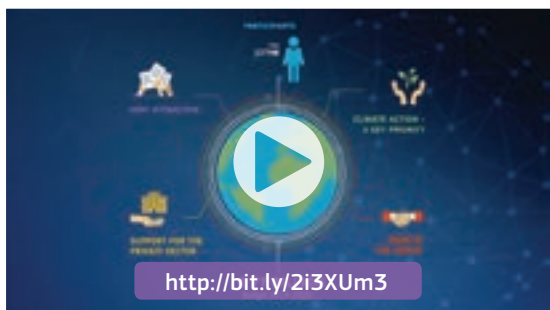
UE jest największą na świecie fabryką wiedzy – przypada na nią niemal jedna trzecia światowej produkcji naukowej i technologicznej. W obliczu rosnącej światowej konkurencji UE musi jednak lepiej radzić sobie z przekładaniem wybitnych osiągnięć badawczych i innowacyjnych pomysłów na udane produkty i technologie. Wszystkie państwa członkowskie UE mają własną politykę w dziedzinie badań i systemy finansowania badań, ale najlepszym sposobem rozwiązania wielu kluczowych problemów jest wspieranie współpracy naukowców i innowatorów z różnych państw. Dlatego właśnie badania naukowe i innowacje są wspierane na poziomie UE, w szczególności za pośrednictwem programu **Horyzont 2020**.

Program Horyzont 2020 jest największym w historii unijnym programem badań naukowych i innowacji, w ramach którego w ciągu siedmiu lat (2014–2020) zainwestowane zostanie 77 mld euro (nie licząc inwestycji publicznych i prywatnych, które te środki przyciągną). Zapowiada on więcej przełomów, odkryć i pierwszych na świecie zastosowań dzięki przenoszeniu błyskotliwych pomysłów z laboratoriów na rynek.

Program Horyzont 2020 ma trzy główne cele, którymi są:

- promowanie doskonałości w dziedzinie nauki, w tym poprzez **Europejską Radę ds. Badań Naukowych**, oraz szkolenia i rozwoju kariery naukowców w ramach działań **Maria Skłodowska-Curie**,
- promowanie wiodącej pozycji w przemyśle w takich dziedzinach, jak nanotechnologie i biotechnologia oraz poprzez wspieranie przedsiębiorstw i przedsiębiorców,
- rozwiązywanie największych problemów społecznych, w tym w zakresie zdrowia, transportu, energii, działania w dziedzinie klimatu oraz ochrony wolności i bezpieczeństwa.

Komisja Europejska stara się opracowywać strategie polityczne, które zachęcają do osiągnięcia doskonałości w dziedzinie badań naukowych i pobudzają innowacyjność. Nowe inicjatywy polityczne i działania obejmują trzy główne tematy: **otwarte innowacje, otwartą naukę i otwarcie na świat**.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/research-and-innovation_pl

facebook.com/EUScienceInnov

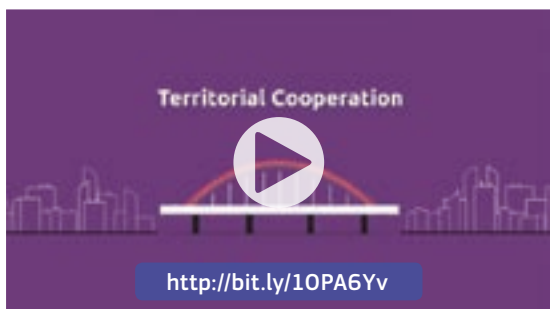
@EUScienceInnov

Polityka regionalna

Adresatem polityki regionalnej są wszystkie regiony i miasta w Unii Europejskiej, a jej celem jest wspieranie zatrudnienia, konkurencyjności przedsiębiorstw, wzrostu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju, a także podniesienie jakości życia obywateli.

Inwestowanie w ośrodki badań naukowych i innowacji w San Gwann, Galway i Chodziebużu, modernizacja portów lotniczych w Rydze i we Wrocławiu, poprawa mobilności miejskiej w Atenach, Sofii i Kluź-Napocze, zachowanie Mont-Saint-Michel i zabezpieczenie Pompejów, rozwój infrastruktury szerokopasmowej w Kornwalii czy na Litwie, wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw w Utrechcie i Paredes, renowacja ośrodków miejskich Santa Coloma de Gramenet i Liège, renowacja oczyszczalni ścieków w Trenczynie i Slavonskim Brodzie oraz propagowanie korzystania z technologii informacyjnych na uniwersytetach w Nikozji i Lublanie – to tylko niektóre przykłady spośród tysięcy **projektów** współfinansowanych w ramach **polityki regionalnej UE** w regionach w całej Europie.

Co robi UE?

Polityka regionalna stanowi podstawę solidarności europejskiej, stymulując wzrost gospodarczy i poprawiając jakość życia poprzez strategiczne inwestycje. Większość środków finansowych w ramach tej polityki przeznaczana jest na pomaganie słabiej rozwiniętym państwom i regionom UE w nadrobieniu zaległości, aby zmniejszyć w ten sposób dysproporcje gospodarcze, społeczne i terytorialne, które wciąż istnieją w Unii.

Polityką regionalną zarządzają wspólnie Komisja Europejska oraz **państwa członkowskie i ich regiony** – wybierają one projekty, które będą współfinansowane przez UE w ramach programów wcześniej uzgodnionych z Komisją Europejską. Unijne środki finansowe zawsze uzupełniają się środkami krajowymi (prywatnymi lub publicznymi).

Każdy program jest opracowywany w ramach wspólnego procesu, w który zaangażowane są zainteresowane strony na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, partnerzy społeczni i społeczeństwo obywatelskie. Partnerstwo to dotyczy wszystkich etapów programowania, począwszy od opracowania, poprzez zarządzanie i realizację, a skończywszy na monitorowaniu i ocenie.

Za pośrednictwem programów **INTERREG** w ramach polityki regionalnej zwraca się szczególną uwagę na potrzeby i potencjał regionów przygranicznych, które zamieszkuje 37 proc. ludności UE.

Aby osiągnąć te cele i sprostać zróżnicowanym potrzebom w zakresie rozwoju wszystkich regionów UE, na politykę regionalną w latach 2014–2020 przeznaczono 259,7 mld euro – prawie jedną czwartą całkowitego budżetu UE. Środki te wykorzystuje się na finansowanie strategicznych inwestycji w infrastrukturę transportową i infrastrukturę łączności, wspieranie przechodzenia na gospodarkę bardziej przyjazną środowisku, pomaganie małym i średnim przedsiębiorstwom w osiągnięciu większej innowacyjności i konkurencyjności, tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy, wzmacnianie i modernizowanie systemów edukacji oraz budowanie bardziej integracyjnego społeczeństwa. Dalsze informacje na temat europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych można znaleźć **tutaj**.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/regional-policy_pl

facebook.com/EUinmyregion

@EU_Regional

Transport

Polityka transportowa UE pomaga utrzymać gospodarkę europejską w ruchu dzięki rozwojowi nowoczesnej sieci infrastruktury, która sprawia, że podróże są szybsze i bezpieczniejsze. Jednocześnie promuje się technologie ekologiczne i cyfrowe.

Europa potrzebuje skutecznych połączeń transportowych, które napędzają handel, wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Transport jest bardzo ważnym elementem gospodarki, stanowiącym ponad 9 proc. unijnej wartości dodanej brutto (wkład w gospodarkę). Sam sektor usług transportowych odpowiadał w 2015 r. za wartość dodaną brutto w wysokości około 651 mld euro. Pracuje w nim blisko 11 mln osób.

Polityka transportowa UE jest skoncentrowana na likwidowaniu przeszkód między państwami członkowskimi i tworzeniu jednolitego europejskiego obszaru transportu zapewniającego warunki uczciwej konkurencji w odniesieniu do różnych rodzajów transportu.

Co robi UE?

Dzięki polityce UE w ciągu ostatnich 20 lat w europejskim sektorze transportu nastąpił znaczny postęp, który doprowadził do: zwiększenia bezpieczeństwa w przestrzeni powietrznej, na morzu i na drogach, zapewnienia godnych warunków pracy pracownikom transportu, zwiększenia liczby możliwości i obniżenia kosztów mobilności dla podróżnych i przedsiębiorstw oraz przyspieszenia postępów w dążeniu do bardziej ekologicznego transportu i rozwiązań w zakresie mobilności cyfrowej.

Ponadto:

- samochody ciężarowe mogą teraz wykonywać przewozy w krajach innych niż ich państwo rejestracji, co zmniejsza liczbę pustych przejazdów powrotnych,
- **jednolita europejska przestrzeń powietrzna** ułatwia transport lotniczy i obniża jego koszt,
- licencjonowane przedsiębiorstwa kolejowe mogą obecnie oferować swoje usługi w dowolnym miejscu w UE,
- otwarcie rynku transportu morskiego pozwoliło przedsiębiorstwom żegludgowym prowadzić działalność w większej liczbie krajów.

Bezpieczeństwo ma znaczenie nadrzędne. W latach 1992–2010 liczba ofiar śmiertelnych na europejskich drogach zmniejszyła się o połowę, a od 2010 r. UE poczyniła dalsze postępy w tym zakresie. Na niebezpieczne przedsiębiorstwa lotnicze nałożono zakaz lotów w Europie, a w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego UE wprowadziła bardziej rygorystyczne przepisy. Polityka transportowa UE pomaga obywatelom i chroni ich również w inny sposób podczas podróży. **Pasażerom podróżującym w UE** samolotem, koleją, statkiem lub autobusem przysługują konkretne prawa w przypadku opóźnienia lub odwołania połączenia.

Celem polityki UE w zakresie infrastruktury transportowej, finansowanej w ramach **instrumentu Łącząc Europę** przy budżecie w wysokości ponad 24 mld euro, jest połączenie kontynentu ze wschodu na zachód oraz z północy na południe przez usunięcie luk między krajowymi sieciami transportowymi, wyeliminowanie wąskich gardeł utrudniających sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku oraz pokonanie barier technicznych, takich jak niekompatybilność norm dotyczących ruchu kolejowego. UE wspiera badania naukowe i innowacje oraz skuteczne wdrażanie nowych ekologicznych technologii w dziedzinie transportu, na przykład dzięki nowym przepisom promującym technologie związane z czystymi ekologicznie pojazdami. UE kieruje również procesem przechodzenia na korzystanie z pojazdów zintegrowanych z siecią i zautomatyzowanych.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/transport_pl

@Transport_EU

Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich

Wspólna polityka rolna zapewnia stabilne zaopatrzenie w żywność produkowaną w sposób zrównoważony po przystępnych cenach dla 500 mln konsumentów w UE. Wspomaga również tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy na obszarach wiejskich.

Wspólna polityka rolna jest realizowana we wszystkich państwach członkowskich UE i finansowana z budżetu UE. Wspiera ona unijny sektor rolno-spożywczy, jeden z głównych sektorów gospodarki, który zapewnia około 44 mln miejsc pracy. W 2016 r. na wsparcie dla rolników na potrzeby produkcji żywności w sposób zrównoważony, a jednocześnie promowanie wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich i żywotności tych obszarów, przeznaczono około 61 mld euro (około 38 proc. budżetu UE). Wspólna polityka rolna wspiera również w całej UE praktyki rolnicze przyjazne środowisku i klimatowi, a także propaguje zdrowy styl życia.

Co robi UE?

Wspólna polityka rolna zapewnia wsparcie dzięki następującym środkom:

- **płatności bezpośrednie**, które zwiększają dochody rolników. Rolnictwo może być ryzykowną i kosztowną działalnością. Warunki pogodowe i sytuacja na rynku rolnym są często nieprzewidywalne i mogą negatywnie wpływać na produkcję i dochody gospodarstw rolnych. Jest to niekorzystne dla rolników, a także dla konsumentów, ponieważ może to negatywnie odbijać się na łańcuchu dostaw żywności. Tak więc znaczną część budżetu na rolnictwo (72 proc.) przeznaczana jest na płatności bezpośrednie dla rolników, pod warunkiem że przestrzegają oni rygorystycznych przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności, ochrony środowiska oraz zdrowia i dobrostanu zwierząt. Do korzyści dla środowiska i klimatu należą ochrona gleb i różnorodności biologicznej oraz utrzymanie trwałych użytków zielonych, które są bardzo skutecznym środkiem wiązania dwutlenku węgla, pomagającym ograniczyć globalne ocieplenie. Płatności bezpośrednie to forma zapłaty dla rolników za dostarczanie dóbr publicznych, które przynoszą korzyści całemu społeczeństwu, a za które nie płaci rynek,
- **interwencje na rynku** mające na celu zaradzenie trudnym sytuacjom, takim jak nagły spadek popytu wywołany obawą przed zagrożeniem dla zdrowia, spadek cen spowodowany tymczasową nadwyżką podaży lub wpływ nieprzewidywanych wydarzeń geopolitycznych,
- **programy rozwoju obszarów wiejskich** (współfinansowane przez państwa członkowskie), które promują innowacyjność i konkurencyjność, aby obszary wiejskie stawały się atrakcyjnym miejscem do życia i pracy. Obejmuje to modernizację gospodarstw rolnych i wsparcie dla młodych rolników, a także produkcję żywności tradycyjnej i ekologicznej.

Odtwarzanie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu to również ważne priorytety, na które przeznaczona jest 51,7 proc. (około 51 mld euro) całokwitowego budżetu na rozwój obszarów wiejskich na lata 2014–2020.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/agriculture_pl

facebook.com/EUAgri

@EUAgri

Gospodarka morską i rybołówstwo

UE chroni nasze morza i oceany, zapewniając jednocześnie, aby pozostały one zrównoważone pod względem gospodarczym i środowiskowym i odgrywały rolę czynnika wspierającego tworzenie miejsc pracy, wzrost gospodarczy i innowacje.

Morza i oceany są siłą napędową europejskiej gospodarki. Niebieska gospodarka zapewnia około 5,4 mln miejsc pracy i generuje wartość dodaną brutto w wysokości niemal 500 mld euro rocznie. **Niebieski wzrost** jest strategią wykorzystywania potencjału zrównoważonego wzrostu gospodarczego we wszystkich sektorach związanych z morzem.

Unijna **wspólna polityka rybołówstwa** ma na celu, aby rybołówstwo i akwakultura (chów i hodowla ryb w warunkach kontrolowanych) były zrównoważone pod względem środowiskowym, gospodarczym i społecznym i stanowiły źródło zdrowej żywności dla obecnych i przyszłych pokoleń obywateli UE. Polityka zakłada wsparcie dynamicznej, lecz zrównoważonej branży rybackiej, w tym ochronę zasobów i środowiska morskiego, przy jednoczesnym zapewnieniu społecznościom rybackim odpowiedniego poziomu życia.

<http://bit.ly/2BmceKw>

Co robi UE?

Morza i oceany zapewniają nam nie tylko żywność, miejsca pracy, transport i rekreację, lecz także – dzięki postępom w zakresie badań i technologii – produkty lecznicze, minerały i energię ze źródeł odnawialnych. Wspierając te nowe możliwości, UE odgrywa również ważną rolę w promowaniu odpowiedzialnej i zrównoważonej eksploatacji mórz, zarówno w Europie, jak i na świecie.

UE wprowadziła **chronione obszary morskie**, aby zabezpieczyć ekosystemy morskie i różnorodność biologiczną wraz z usługami, jakie zapewniają te ekosystemy. Na tych obszarach działalność człowieka jest ograniczona do celów ochrony.

Wspólna polityka rybołówstwa jest finansowana w ramach **Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego**, z którego w latach 2014–2020 ponad 6,4 mld euro przeznaczone zostanie na pomoc dla rybaków w przystosowaniu się do wymogów zrównoważonego rybołówstwa, tworzenie miejsc pracy w tym sektorze oraz dywersyfikację gospodarki w społecznościach nadbrzeżnych. Fundusz ten zapewnia współfinansowanie, aby wspomagać państwa członkowskie w realizacji programów operacyjnych i projektów oraz w osiąganiu celów wspólnej polityki rybołówstwa. Ponadto wspólna polityka rybołówstwa obejmuje zbiór przepisów dotyczących zarządzania europejską flotą rybacką i ochrony stad ryb. Stada ryb są zasobami odnawialnymi, ale tylko do pewnego stopnia. W celu zapobiegania przełowieniu dozwoloną wielkość połowów poszczególnych gatunków ogranicza się, przyznając odpowiednie kontyngenty państwom członkowskim. Aby wyeliminować marnotrawienie zasobów przez wyrzucanie przez floty rybackie niechcianych ryb, stopniowo wprowadza się obowiązek wyładunku.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/maritime-affairs-and-fisheries_pl

facebook.com/EUmaritimefish

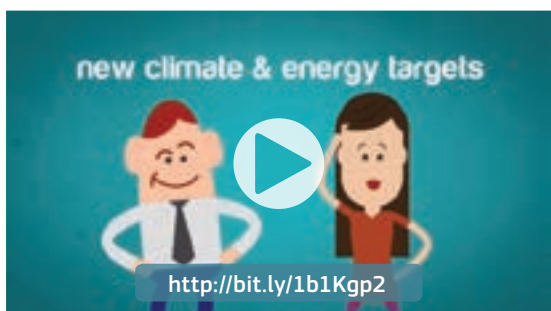
@EU_MARE

Działanie w dziedzinie klimatu

UE dokłada starań, żeby zredukować emisje gazów cieplarnianych, zachęcać innych głównych zanieczyszczających do podejmowania bardziej zdecydowanych działań oraz ograniczać nieuniknione skutki zmiany klimatu.

Działanie UE w dziedzinie klimatu to odpowiedź na zmiany klimatu Ziemi, w szczególności wzrost temperatury na świecie wskutek wzrostu emisji gazów cieplarnianych **wywołanego działalnością człowieka**. Wyższe temperatury pociągają za sobą wiele **konsekwencji**, takich jak powodzie lub susze na obszarach wcześniej odpornych na takie zagrożenia, a także ekstremalne zdarzenia pogodowe, które zagrażają produkcji żywności, zwłaszcza w uboższych krajach. Niedobór wody i żywności może prowadzić do głodu, konfliktów regionalnych i masowej migracji. Ponadto wiele gatunków roślin i zwierząt jest zagrożonych wyginięciem.

Co robi UE?

Aby utrzymać zmianę klimatu poniżej niebezpiecznego poziomu, społeczność międzynarodowa uzgodniła, że należy dążyć do tego, by utrzymać wzrost średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2°C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej. Celem jest ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5°C. Przeciwdziałanie zmianie klimatu teraz może pomóc uniknąć kosztów ludzkich i gospodarczych w przyszłości. **Unijna strategia przystosowania się** do zmiany klimatu obejmuje budowę zabezpieczeń przeciwpowodziowych, prace nad uprąkami odpornymi na suszę i zmianę przepisów budowlanych.

Dla UE nierozwiązanie problemu zmiany klimatu może być bardzo kosztowne, jednak rosnący popyt na czyste technologie stanowi okazję do wprowadzania innowacji oraz generowania zielonego wzrostu i zielonego zatrudnienia. Działanie w dziedzinie klimatu jest wpisane we wszystkie obszary budżetu UE, a 20 proc. **budżetu UE na lata 2014–2020** będzie przeznaczony na inicjatywy związane z klimatem.

UE wyznaczyła sobie następujące **cele w zakresie klimatu i energii**, które ma osiągnąć do 2020 r.:

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20 proc. w stosunku do poziomu z 1990 r. (co najmniej 40 proc. do 2030 r.),
- 20 proc. całej zużywanej energii ma pochodzić ze źródeł odnawialnych (co najmniej 27 proc. do 2030 r.),
- zwiększenie o 20 proc. efektywności energetycznej w porównaniu z dotychczasowym scenariuszem postępowania (co najmniej 27 proc. do 2030 r.).

W dłuższej perspektywie UE jest zdecydowana zmniejszyć do 2050 r. emisje gazów cieplarnianych o 80–95 proc. w porównaniu z poziomem z 1990 r.

Fundamentem unijnej strategii klimatycznej jest **Unijny system handlu uprawnieniami do emisji**. Dzięki niemu emisje z przemysłu, elektrowni i lotnictwa w UE są ograniczane w sposób racjonalny pod względem kosztów. UE wprowadziła również rozwiązania mające na celu redukcję emisji z innych sektorów gospodarki, takich jak transport i rolnictwo.

UE prowadzi światowym staraniom na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu, w szczególności przez mobilizowanie społeczności międzynarodowej do utrzymania impetu związanego z **porozumieniem paryskim** z 2015 r. oraz do podejmowania niezbędnych kroków, aby wprowadzić je w życie.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/climate-action_pl

facebook.com/EUClimateAction

@EUClimateAction

Środowisko

UE posiada jedno z najbardziej rygorystycznych na świecie norm środowiskowych, które chronią przyrodę, promują zieloną gospodarkę oraz prowadzą do oszczędnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych.

Wyzwania dotyczące środowiska nie znają granic. Dlatego też należy zająć się nimi na zasadzie współpracy zarówno w ramach UE, jak i z zagranicą.

Ochrona środowiska i promowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego idą ze sobą w parze. Polityka w dziedzinie środowiska może odgrywać zasadniczą rolę w tworzeniu miejsc pracy i stymulowaniu inwestycji. Zielone innowacje mogą być wdrażane i eksportowane, zwiększając konkurencyjność Europy i poprawiając jakość życia Europejczyków.

Co robi UE?

Siódmy unijny **program działań w zakresie środowiska** wyznacza kierunek unijnej polityki w dziedzinie środowiska do 2020 r. i określa, co UE powinna osiągnąć do 2050 r. Celem jest życie w środowisku, w którym nic się nie marnuje, zasoby

bami naturalnymi gospodaruje się w sposób zrównoważony, a różnorodność biologiczną chroni się, ceni i przywraca.

Działania w ramach programu skoncentrowane są na trzech kluczowych obszarach:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu.

Przyroda jest naszym systemem podtrzymywania życia, dlatego musimy się o nią troszczyć. Wspólnie korzystamy z zasobów takich, jak woda, powietrze, siedliska przyrodnicze i występujące w nich gatunki, a także stosujemy wspólne normy środowiskowe służące ich ochronie. UE stara się chronić te zasoby naturalne i powstrzymać wymieranie zagrożonych gatunków i siedlisk. **Natura 2000** jest siecią 26 tys. chronionych obszarów naturalnych, obejmujących prawie 20 proc. powierzchni lądowej UE, na których zrównoważona działalność człowieka może współistnieć z rzadkimi i zagrożonymi gatunkami i siedliskami. Zanieczyszczenie wody i powietrza oraz chemikalia należą do najważniejszych dla ludzi problemów środowiskowych. Aby chronić ludzi przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu, polityka UE ma na celu zagwarantowanie **bezpiecznej wody pitnej** i **wody w kąpieliskach**, poprawienie **jakości powietrza**, ograniczenie **hałasu** i zredukowanie lub wyeliminowanie skutków stosowania **szkodliwych chemikaliów**.

Celem **planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym** jest przekształcenie europejskiej gospodarki przez zwiększenie trwałości i możliwości recyklingu produktów oraz przez wykorzystywanie materiałów i zasobów tak długo, jak jest to możliwe. Przeformułowanie cyklu życia produktów pomoże gospodarować cennymi zasobami w sposób bardziej zrównoważony, zminimalizować marnotrawstwo i poprawić odporność Europy pod względem zapotrzebowania na dostawy surowców.

Problemy związane ze środowiskiem nie kończą się na granicach UE. W miarę wzrostu liczby ludności na świecie UE odgrywa coraz ważniejszą rolę w międzynarodowych wysiłkach na rzecz promowania zrównoważonego rozwoju. Należy podjąć dalsze działania, aby zapewnić utrzymanie czystości powietrza oraz oceanów i innych zasobów wodnych, zrównoważone wykorzystywanie gruntów i ekosystemów oraz utrzymanie zmiany klimatu na poziomie możliwym do opanowania.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/environment_pl

Energia

Polityka energetyczna UE dąży do zapewnienia bezpiecznych, konkurencyjnych i przystępnych cenowo dostaw energii przy jednoczesnym osiągnięciu unijnych celów w dziedzinie klimatu.

Europa boryka się z wieloma poważnymi wyzwaniami w zakresie energii. Szczególnie pilną kwestią jest zależność Europy od importu energii, ponieważ UE importuje obecnie ponad połowę swojej energii, co kosztuje 400 mld euro rocznie. Inne ważne wyzwania obejmują potencjalne zakłócenia w dostawach energii, wysokie ceny energii, które mają wpływ na gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa, a także problemy środowiskowe i zdrowotne spowodowane emisją gazów cieplarnianych i innych szkodliwych gazów, zwłaszcza podczas spalania paliw kopalnych.

Cele UE na 2030 r. obejmują:

- wiążący cel, zgodnie z którym emisja gazów cieplarnianych ma zostać ograniczona o 40 proc. w porównaniu z poziomem z 1990 r.,
- wiążący cel, zgodnie z którym co najmniej 27 proc. energii w UE ma pochodzić ze źródeł odnawialnych,
- zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 27 proc. (Komisja zaproponowała podwyższenie tego poziomu do 30 proc.),
- ukończenie tworzenia wewnętrznego rynku energii – osiągnięcie docelowego poziomu 15 proc. w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych między państwami UE oraz poczynienie postępów w realizacji ważnych projektów infrastruktury.

Co robi UE?

Aby stawić czoła tym wyzwaniom i osiągnąć cele unijne, Komisja Europejska utworzyła **Europejską unią energetyczną**. Projekt ten ma na celu zapewnienie ludności i przedsiębiorstwom bezpiecznej, przystępnej cenowo i zrównoważonej energii przez umożliwienie swobodnego przepływu energii przez granice krajowe wewnątrz UE. Będzie on również służył promowaniu nowych technologii i projektów infrastruktury, których celem jest łączenie europejskich rynków energii, obniżanie rachunków za energię dla gospodarstw domowych, tworzenie miejsc pracy i pobudzanie wzrostu gospodarczego. Umożliwi to Europie przodowanie w produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Utworzenie unii energetycznej pomoże również Europie wypracować wspólne stanowisko w globalnych kwestiach energetyki.

Do **dodatkowych strategii i działań**, które pomagają zapewnić osiągnięcie celów UE, należą:

- **Europejska strategia bezpieczeństwa energetycznego**, w której przedstawiono środki służące zwiększeniu bezpieczeństwa dostaw energii w UE,
- odporny i zintegrowany ogólnounijny rynek energii. Budowa nowych sieci gazowych i elektroenergetycznych jest możliwa dzięki udostępnieniu środków w wysokości 5,35 mld euro w ramach **instrumentu Łącząc Europę**. Dostępne jest również finansowanie w ramach **Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych**. Jednocześnie prowadzone są działania na rzecz usuwania barier regulacyjnych i opracowywane są wspólne przepisy mające na celu zwiększenie konkurencji wśród dostawców i zapewnienie konsumentom możliwości wyboru,
- zwiększenie krajowej produkcji energii w UE, zwłaszcza energii ze źródeł odnawialnych,
- zwiększenie bezpieczeństwa we wszystkich sektorach energetycznych UE oraz wprowadzenie rygorystycznych przepisów dotyczących takich kwestii, jak trwałe składowanie odpadów jądrowych i działalność morskich platform do wydobycia gazu i ropy naftowej.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/energy_pl

@Energy4Europe

Sprawy zagraniczne i polityka bezpieczeństwa

Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE umożliwia mówienie jednym głosem i jednomyślne działanie w sprawach światowych, pozwalając państwom członkowskim stawiać czoła wyzwaniom, z którymi nie mogą poradzić sobie w pojedynkę, i pomagając zapewnić bezpieczeństwo i dobrobyt obywateli.

- Polityka ta jest realizowana przez szefa do spraw zagranicznych UE – Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (który jest również wiceprzewodniczącym Komisji) oraz Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, unijną służbę dyplomatyczną. Działania UE oparte są na zasadach, które były inspiracją do utworzenia i rozwoju UE i które UE stara się propagować na całym świecie. Należą do nich pokój, demokracja, praworządność, prawa człowieka i podstawowe wolności.

Co robi UE?

W 2016 r. Wysoki Przedstawiciel zainicjował **globalną strategię** na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej. Celem tej strategii jest zwiększenie stabilności w krajach objętych i nieobjętych europejską polityką sąsiedztwa, wzmocnienie bezpieczeństwa i obronności oraz podjęcie takich wyzwań, jak bezpieczeństwo energetyczne, migracja, zmiana klimatu i terroryzm. Działania następcze w obszarze bezpieczeństwa i obrony podjęto szczególnie szybko, przyjmując w 2016 r. szeroko zakrojony pakiet dotyczący bezpieczeństwa i obronności UE. Zakłada on, że Europa będzie w większym stopniu ponosiła odpowiedzialność za te obszary. W globalnej strategii określono pięć następujących priorytetów działań UE:

- bezpieczeństwo naszej Unii,
- odporność państw i społeczeństw,
- zintegrowane podejście do sytuacji konfliktowych i kryzysów,
- łądy regionalne oparte na współpracy,
- globalne rządzenie w XXI w.

Europejski Fundusz Obronny, który uruchomiono w 2017 r., ma na celu koordynowanie, uzupełnianie i zwiększanie krajowych inwestycji w obronność, tak aby zwiększyć produkcję i wspomóc rozwój technologii obronnych i sprzętu obronnego w celu zaspokojenia obecnych i przyszłych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa.

UE wspiera kraje stojące w obliczu konfliktu i kryzysu. Jest głównym darczyńcą w ramach międzynarodowej reakcji na kryzys w Syrii. Przyznała ponad 9,4 mld euro na pomoc **ludności syryjskiej** i w dalszym ciągu wspiera wysiłki międzynarodowe na rzecz zaprowadzenia pokoju na **Bliskim Wschodzie** przez propagowanie rozwiązania dwupaństwowego, w ramach którego państwo palestyńskie współistniałoby z Izraelem. Osiągnięte w 2015 r. porozumienie w sprawie **irańskiego programu jądrowego** dowiodło roli Unii w prowadzeniu rozmów pokojowych w imieniu społeczności międzynarodowej. Od 2003 r. UE przeprowadziła ponad **30 misji cywilnych i operacji wojskowych** na trzech kontynentach. Decyzje o rozmieszczeniu podejmowane są wspólnie przez ministrów krajowych z państw UE. Do sukcesów zaliczają się misje pokojowe UE w wielu regionach świata dotkniętych konfliktem, szkolenie funkcjonariuszy policji i straży przybrzeżnej oraz żołnierzy, wspieranie budowy państwowości w sytuacjach pokonfliktowych oraz zwalczanie piractwa u wybrzeży Rogu Afryki. UE nie ma stałej armii, ale łączy pod flagą UE siły udostępniane przez państwa członkowskie.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/foreign-affairs-and-security-policy_pl
Dokument Komisji Europejskiej otwierający debatę na temat przyszłości europejskiej obronności

facebook.com/EuropeanExternalActionService

@eu_eeas

Rozszerzenie UE

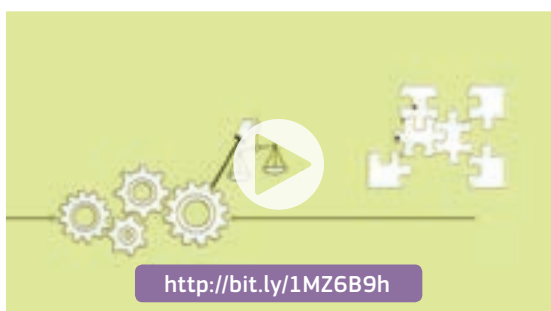
Perspektywa przystąpienia do UE jest silnym bodźcem do reform demokratycznych i gospodarczych w krajach, które chcą stać się członkami UE.

Celem utworzenia UE było wspieranie pokoju, dobrobytu i wartości europejskich na całym kontynencie. **Rozszerzenie** to proces polegający na przyłączeniu do UE nowych krajów. Od utworzenia UE w 1957 r. **liczba państw członkowskich wzrosła** z 6 do 28. Przyjmowanie innych państw do UE ma na celu pogłębianie solidarności między narodami Europy przy jednoczesnym poszanowaniu i zachowaniu różnorodności.

Co robi UE?

O członkostwo może ubiegać się każdy kraj europejski, który szanuje demokratyczne wartości UE i je propaguje. Członkami UE mogą zostać tylko kraje, które spełnią wszystkie kryteria przystąpienia. Polityka rozszerzenia odgrywa zatem zasadniczą rolę w zachęcaniu państw do spełnienia trzech kluczowych kryteriów i we wspieraniu ich w osiągnięciu tego celu. Kryteriami tymi są:

- stabilność polityczna, polegająca na gwarantowaniu przez instytucje polityczne poszczególnych krajów demokracji, państwa prawa, przestrzegania praw człowieka oraz poszanowania i ochrony mniejszości,
- sprawnie funkcjonująca gospodarka rynkowa oraz zdolność do sprostania konkurencji i siłom rynkowym na obszarze UE,
- zdolność do przyjęcia na siebie wymogów członkostwa, włączając w to przestrzeganie celów unii politycznej, gospodarczej i walutowej.

<http://bit.ly/1MZ6B9h>

W trakcie procesu rozszerzenia Komisja pomaga krajom pragnącym przystąpić do UE w spełnieniu niezbędnych kryteriów członkostwa oraz wspiera je we wdrażaniu związanych z tym reform gospodarczych i demokratycznych. Gdy negocjacje i związane z nimi reformy zostaną zakończone w sposób zadowalający obie strony, dany kraj może przystąpić do UE, o ile wyrażą na to zgodę wszystkie dotychczasowe państwa członkowskie. **Obecnie krajami kandydującymi** są: Albania, Czarnogóra, była jugosłowiańska republika Macedonii, Serbia i Turcja. Bośnia i Hercegowina oraz Kosowo* są potencjalnymi kandydatami do członkostwa.

Wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich przyczyni się do poprawy stabilności w tym regionie. Na początku 2018 r. rozpocznie się realizacja nowej strategii mającej na celu pomyślne przystąpienie Czarnogóry i Serbii do UE jako głównych kandydatów z Bałkanów Zachodnich. Chociaż jasne jest, że żaden kandydat nie jest jeszcze na to gotowy i że w trakcie obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej nie dojdzie do dalszego rozszerzenia, w późniejszym okresie liczba państw członkowskich zwiększy się. Kraje kandydujące do przystąpienia muszą przyznać najwyższy priorytet zasadom państwa prawa, sprawiedliwości i prawom podstawowym. Przewodniczący Komisji Jean-Claude Juncker oświadczył w 2017 r. w **orędziu o stanie Unii**, że wyklucza to członkostwo Turcji w UE w dającej się przewidzieć przyszłości.

* Użycie tej nazwy nie ma wpływu na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości na temat ogłoszenia przez Kosowo niepodległości.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/policies/eu-enlargement_pl

Europejska polityka sąsiedztwa

Europejska polityka sąsiedztwa, będąca kluczowym elementem polityki zagranicznej UE, koncentruje się na stabilizowaniu sytuacji w regionie pod względem politycznym i gospodarczym, a także w zakresie bezpieczeństwa.

Europejska polityka sąsiedztwa reguluje stosunki Unii z jej 16 najbliższymi **wschodnimi i południowymi partnerami**. Polityka ta stanowi realizację dążenia UE do opierania działań na wspólnych interesach z krajami partnerskimi oraz zaangażowania we wspólne działania w obszarach priorytetowych, w tym w promowanie demokracji, państwa prawa, poszanowania praw człowieka i spójności społecznej. Wzmocnienie państwa i zwiększenie odporności społecznej partnerów UE jest priorytetem w obliczu zagrożeń i presji, których partnerzy ci doświadczają, w tym wyzwań związanych z migracją i mobilnością.

<http://bit.ly/2nfECvt>

Co robi UE?

Europejska polityka sąsiedztwa zapewnia ramy do tworzenia skuteczniejszych i silniejszych partnerstw w oparciu o wspólne interesy i działania podejmowane przez obydwie strony. Główne cele tej polityki to:

- stabilizowanie sytuacji w sąsiednich państwach przez rozwiązywanie problemów w obszarze wzrostu gospodarczego, zdolności do zatrudnienia i młodzieży, transportu i połączeń energetycznych, migracji, mobilności i bezpieczeństwa,
- promowanie kluczowych interesów UE w dziedzinie dobrej administracji, demokracji, praworządności i praw człowieka,
- sprzyjanie współpracy na szczeblu regionalnym, na przykład w ramach Partnerstwa Wschodniego i Unii dla Śródziemnomorza.

Poniżej przedstawiono kluczowe inicjatywy służące realizacji tej polityki w praktyce.

- **Partnerstwo Wschodnie:** wspólna inicjatywa na rzecz pogłębiania i wzmocnienia relacji między UE a jej sześcioma **wschodnimi sąsiadami:** Armenią, Azerbejdżanem, Białorusią, Gruzją, Mołdawią i Ukrainą.
- **Południowe sąsiedztwo:** ramy współpracy między UE a 10 krajami partnerskimi: Algierią, Egiptem, Izraelem, Jordanią, Libanem, Libią, Marokiem, Palestyną *, Syrią i Tunezją.

Współpraca odbywa się na poziomie dwustronnym (z poszczególnymi partnerami), na poziomie regionalnym (z dwoma partnerami lub większą liczbą partnerów w ramach sąsiedztwa wschodniego lub południowego) lub na poziomie całego sąsiedztwa, w zależności od charakteru danego działania. Europejski Instrument Sąsiedztwa jest przykładem kompleksowego podejścia UE do jej partnerów i stanowi instrument finansowy UE o kluczowym znaczeniu dla współpracy z państwami objętymi europejską polityką sąsiedztwa w latach 2014–2020.

* Użycie tej nazwy nie może być traktowane jako uznanie państwa Palestyna i pozostaje bez uszczerbku dla stanowiska poszczególnych państw członkowskich w tej kwestii.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/policies/european-neighbourhood-policy_en

Handel

UE jest orędowniczką wolnego handlu. Ponieważ każdy miliard euro eksportu pozwala utrzymać 14 tys. miejsc pracy w Europie, UE walczy o otwarcie rynków, zapewnienie równych warunków działania i stosowanie najwyższych norm międzynarodowych.

UE jest największą potęgą handlową i jedną z najbardziej otwartych gospodarek na świecie. Biorąc pod uwagę fakt, że 90 proc. przyszłego światowego wzrostu powstanie poza granicami Europy, a jedna trzecia naszego dochodu narodowego zależy od handlu, UE walczy o otwarcie rynków, zapewnienie równych warunków działania i stosowanie najwyższych norm międzynarodowych. UE posiada wyjątkowe kompetencje do przyjmowania prawodawstwa i zawierania międzynarodowych umów handlowych w imieniu swoich 28 państw członkowskich w obszarach objętych wspólną polityką handlową zgodnie z zasadami ustanowionymi przez Światową Organizację Handlu.

<http://bit.ly/1FmvJMB>

Co robi UE?

Polityka handlowa UE obejmuje nie tylko handel towarami i usługami, ale również handlowe aspekty związane z własnością intelektualną i bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi.

Transakcje handlowe nie są celem samym w sobie – przyczyniają się również do propagowania europejskich wartości i zasad na całym świecie, dlatego wszystkie nowe umowy handlowe

w negocjowane przez UE zawierają postanowienia dotyczące zrównoważonego rozwoju, w szczególności ochrony środowiska i warunków pracy. Umowa zawarta niedawno z Japonią jest pierwszą umową handlową w historii, w której zawarto zobowiązanie do przestrzegania postanowień porozumienia klimatycznego z Paryża.

UE opowiada się za otwartym i uczciwym handlem i zwalczaniem protekcjonizmu oraz stosuje środki ochrony handlu i dostępu do rynku, aby chronić swoje przedsiębiorstwa i obywateli przed nieuczciwą konkurencją i nieuczciwymi praktykami handlowymi.

UE jest związana umowami handlowymi z 67 partnerami z całego świata – jedną z takich umów jest **kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa między UE a Kanadą**, która doprowadziła do zniesienia ceł na 98 proc. kanadyjskich produktów, co przyniosło przedsiębiorstwom unijnym oszczędności rzędu 590 mln euro rocznie. Zawarcie umowy z Japonią mogłoby przełożyć się na zwiększenie wywozu do Japonii o ponad jedną trzecią i pozwoliłoby zaoszczędzić miliard euro w należnościach celnych. W maju 2017 r. uzgodniono przystąpienie do realizacji wspólnego planu działania ze Stanami Zjednoczonymi.

Do 2017 r. UE sfinalizowała umowy handlowe z kolejnymi 24 państwami i prowadzi obecnie negocjacje dotyczące zawarcia dodatkowych 18 umów obejmujących 51 państw. We wrześniu 2017 r. Komisja Europejska zaproponowała rozpoczęcie negocjacji handlowych z Australią i Nową Zelandią.

Komisja prowadzi negocjacje handlowe w przejrzysty sposób, systematycznie publikując negocjowane teksty, sprawozdania sporządzone po zakończeniu poszczególnych rund negocjacji i dokumenty wyjaśniające, oraz regularnie przekazuje sprawozdania w tym zakresie Parlamentowi Europejskiemu i państwom członkowskim.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/trade_pl
Dokument Komisji Europejskiej otwierający debatę w sprawie wykorzystania możliwości płynących z globalizacji

@Trade_EU

Współpraca międzynarodowa i rozwój

Rozwój leży u podstaw polityki zagranicznej Unii – UE zapewnia ponad połowę środków na rzecz rozwoju na poziomie globalnym.

- Relacje UE z zagranicą opierają się na zasadzie solidarności i współpracy. Wyzwania związane ze zmianą klimatu, brutalnym ekstremizmem, handlem ludźmi i nieuregulowaną migracją nie uznają granic. Wspomniane zagrożenia wywierają wpływ na nas wszystkich, a wyeliminowanie skrajnego ubóstwa leżącego u podstaw tych zagrożeń będzie wymagało współpracy z krajami partnerskimi w rozwijających się częściach świata.

Co robi UE?

UE postrzega **współpracę na rzecz rozwoju** nie jako formę działalności charytatywnej, ale jako inwestycję w pomyślną, wspólną przyszłość. UE jest zatem wiodącą orędowniczką agendy Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. W dokumencie pt. **Europejski konsensus w sprawie rozwoju** z maja 2017 r. UE wskazała, w jaki sposób zamierza skoncentrować się na „ludziach, planecie, dobrobycie, pokoju i partnerstwie” w dążeniu do realizacji **celów zrównoważonego rozwoju** wyznaczonych w agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.

Celem UE jest wyeliminowanie przyczyn ubóstwa. Oznacza to nie tylko wsparcie w zapewnianiu zadowalającego dostępu do żywności, czystej wody, opieki zdrowotnej, kształcenia i ziemi oraz wsparcie na rzecz rozbudowywania kluczowej infrastruktury transportowej i energetycznej i dbania o czystość środowiska. Wiąże się to również z budowaniem i wzmacnianiem demokracji, praw człowieka (uwzględniając równouprawnienie mężczyzn i kobiet) i praworządności. Bez zadbania o te kwestie budowanie bezpiecznych i stabilnych społeczeństw, których członkowie będą cieszyli się dobrobytem, a lokalne przedsiębiorstwa będą miały możliwość inwestowania, rozwoju i tworzenia trwałych miejsc pracy, nie będzie możliwe.

Na całym świecie 140 unijnych misji dyplomatycznych (delegatur) współpracuje z krajami partnerskimi w celu opracowania programów długoterminowych. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski i państwa członkowskie programami tymi zarządza się na miejscu z wykorzystaniem środków pieniężnych z budżetu ogólnego UE oraz specjalnego **Europejskiego Funduszu Rozwoju**. W latach 2014–2020 Unia przeznaczy łącznie około 82 mld euro na finansowanie zewnętrzne za pośrednictwem dotacji, przetargów i wsparcia na rzecz budżetów państwa, przy czym w coraz większym stopniu finansowanie UE to kapitał załączkowy służący jako zachęta dla miejscowych inwestycji publicznych i prywatnych.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/international-cooperation-and-development_pl

facebook.com/europeaid

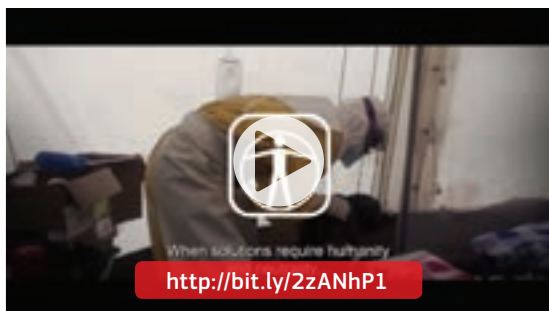

@europeaid

Pomoc humanitarna i ochrona ludności

UE wraz z jej państwami członkowskimi jest największym darczyńcą pomocy humanitarnej na świecie. Zapewnia pomoc doraźną i koordynuje jej udzielanie na obszarach dotkniętych klęskami żywiołowymi zarówno w Europie, jak i w najdalszych zakątkach świata.

<http://bit.ly/ZzANhP1>

UE udziela doraźnej pomocy ofiarom kryzysów. W 2016 r. dzięki pomocy UE opiewającej na 2,1 mld euro udało się pomóc ponad 120 mln osób w ponad 80 państwach. UE dąży do:

- ratowania i ochrony życia, przynoszenia ludziom ulgi w cierpieniu i zapobiegania mu, a także do ochrony integralności i godności ludności dotkniętej klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka,
- zagwarantowania błyskawicznej reakcji na sytuacje wyjątkowe zarówno w UE, jak i poza jej granicami,
- ograniczenia ryzyka występowania klęsk żywiołowych, na przykład przy pomocy strategii ukierunkowanych na łagodzenie skutków zmiany klimatu,

- zwiększenia gotowości na wypadek klęsk żywiołowych, na przykład przez opracowywanie systemów wczesnego ostrzegania,
- zapewnienia sprawnego przekształcenia działań w strategię pomocy rozwojowej, gdy operacje przeprowadzane w sytuacji nadzwyczajnej dobiegają końca,
- wzmocnienia ogólnej odporności ludności, na przykład przez inwestowanie w jej przygotowanie do klęsk żywiołowych, które mogą wystąpić w przyszłości,
- ochrony dzieci dotkniętych skutkami katastrof spowodowanych przez człowieka lub klęsk żywiołowych, i zapewnienia tym dzieciom przyszłości.

Co robi UE?

UE reaguje na sytuacje kryzysowe za pośrednictwem działającej w ramach Komisji Europejskiej **Dyrekcji Generalnej ds. Europejskiej Ochrony Ludności i Pomocy Humanitarnej (ECHO)**, która zapewnia błyskawiczną i skuteczną doraźną pomoc UE, wykorzystując dwa główne mechanizmy działania: **pomoc humanitarną** oraz **ochronę ludności**. UE jest największym dawcą pomocy humanitarnej w przypadku wielu sytuacji kryzysowych, angażując się m.in. w:

- pomoc doraźną na rzecz osób wysiedlonych na terenie Syrii i uchodźców w państwach sąsiadujących,
- pomoc humanitarną na rzecz uchodźców i osób wewnętrznie przesiedlonych w **Grecji, Iraku, Turcji i Jemenie**,
- projekty w zakresie udzielania ratującej życie pomocy humanitarnej na rzecz najbardziej zagrożonych społeczności w **Sudanie Południowym** i **Republice Środkowoafrykańskiej**,
- pomoc społecznościom z obszarów najbardziej narażonych na klęski żywiołowe w lepszym przygotowaniu się do tego typu sytuacji i likwidowaniu ich skutków. Każde euro wydane na poprawę gotowości pozwala zaoszczędzić do siedmiu euro, które wydano by w następstwie klęski żywiołowej.

UE wysyła zespoły, aby udzieliły pomocy w wielu sytuacjach kryzysowych w UE i na całym świecie, stosując **unijny mechanizm ochrony ludności**, przykładowo przez:

- koordynowanie operacji gaszenia pożarów i współfinansowanie kosztów transportowych tych operacji w Europie w sezonie letnich **pożarów**, które były szczególnie nasilone w 2017 r.,
- utworzenie, w następstwie kryzysu związanego z wirusem Ebola w 2014 r., **Europejskiego korpusu medycznego**, aby zagwarantować błyskawiczne reagowanie na sytuacje wyjątkowe, mające konsekwencje dla zdrowia zarówno w UE, jak i poza jej granicami,
- udzielenie pomocy ludności dotkniętej skutkami trzęsienia ziemi, które miało miejsce w 2016 r. w Ekwadorze.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/humanitarian-aid-and-civil-protection_en

facebook.com/ec.humanitarian.aid

@eu_echo

Sprawiedliwość i prawa podstawowe

UE gwarantuje swoim obywatelom szeroki zakres praw podstawowych i chroni ich przed przejawami dyskryminacji, natomiast jednolity unijny obszar sprawiedliwości pozwala rozwiązywać problemy prawne o wymiarze transgranicznym, które napotykają zarówno obywatele, jak i przedsiębiorstwa.

UE to coś więcej niż tylko jednolity rynek towarów i usług. Europejczycy wyznają wspólne wartości, które sprecyzowano w unijnych traktatach i w **Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej**, w której zagwarantowano prawa przysługujące obywatelom Unii (każdy, kto posiada obywatelstwo państwa UE, jest jednocześnie obywatelem Unii). Ponadto UE ułatwia życie Europejczykom, którzy uczą się, pracują lub zawierają związki małżeńskie w innych państwach UE, dzięki budowaniu mostów między różnymi krajowymi systemami prawnymi w całej UE. W jednolitym obszarze sprawiedliwości niepodzielonym granicami państw obywatele będą mogli opierać się na jednym zbiorze praw i uzyskać dostęp do wymiaru sprawiedliwości na drugim końcu kontynentu.

Co robi UE?

UE zabezpiecza ten zbiór praw, który obejmuje następujące elementy:

- przepisy zapobiegające **dyskryminacji** ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną,
- prawo każdej osoby do ochrony jej danych osobowych, dzięki nowym przepisom, które wejdą w życie w maju 2018 r.,
- Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w której zebrano wszystkie prawa osobiste, obywatelskie, polityczne, gospodarcze i społeczne przysługujące w UE. Unia Europejska gwarantuje te prawa w swoim prawodawstwie,
- unijną **politykę w dziedzinie sprawiedliwości i praw podstawowych**, której najważniejsze założenia to koordynacja przepisów w zakresie wymiaru sprawiedliwości, wprowadzenie minimalnych standardów w całej UE i umożliwienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości na jednakowych zasadach we wszystkich państwach członkowskich. Przykładowo ofiarom przestępstw przysługuje jednolity zbiór praw minimalnych, bez względu na to, w którym państwie UE się znajdują. Koordynacja ta ułatwia również przedsiębiorstwom prowadzenie handlu i działalności na całym jednolitym rynku unijnym.

<http://bit.ly/2jknVdl>

Ponadto UE działa na rzecz wzmocnienia obopólnego zaufania między sądami oraz administracjami państw członkowskich UE, dążąc do tego, by uznawały one wzajemnie orzeczenia sądowe. Jest to szczególnie istotne w sprawach cywilnych, takich jak sprawy rozwodowe, sprawy o pieczę nad dzieckiem lub sprawy o należność z tytułu zobowiązań alimentacyjnych. **Eurojust** ułatwia współpracę między krajowymi organami wymiaru sprawiedliwości, która ma pomóc w walce z poważną przestępczością, taką jak korupcja, terroryzm czy przemyt narkotyków i ich dystrybucja. **Europejskim nakazem aresztowania** zastąpiono natomiast długotrwałe procedury ekstradycyjne toczące się w celu wydania podejrzanych lub skazanych przestępców państwu, w którym wobec takiej osoby będzie lub było prowadzone postępowanie karne.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/justice-and-fundamental-rights_en

facebook.com/EUJustice

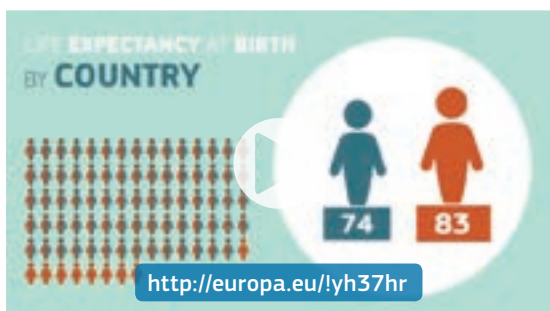
@EU_Justice

Zdrowie publiczne

Zdrowie obywateli jest jednym z najważniejszych priorytetów Unii Europejskiej. Polityka zdrowotna UE stanowi uzupełnienie polityk państw członkowskich i ma na celu zapewnienie wszystkim osobom mieszkającym w UE ochrony przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowia, a także dostępu do opieki zdrowotnej wysokiej jakości.

Chociaż zorganizowanie opieki zdrowotnej należy do kompetencji poszczególnych państw członkowskich, UE zajmuje się uzupełnianiem strategii krajowych w celu osiągnięcia wspólnych celów. Funkcja koordynacyjna UE, której przejawem jest przygotowywanie się i reagowanie na poważne transgraniczne zagrożenia zdrowia, ma zasadnicze znaczenie dla ochrony Europejczyków przed wykształceniem się **oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe**, pandemiemi i wszelkimi chorobami zakaźnymi, takimi jak gorączka Ebola. Polityka zdrowotna UE przynosi również korzyści skali dzięki łączeniu zasobów, a także pomaga państwom stawić czoła wspólnym wyzwaniom, w tym w odniesieniu do czynników ryzyka chorób przewlekłych lub wpływu wydłużenia się średniego trwania życia na systemy opieki zdrowotnej.

Co robi UE?

Polityka zdrowotna UE koncentruje się na przeciwdziałaniu poważnym ogólnounijnym zagrożeniom dla zdrowia, zapobieganiu chorobom oraz na zapewnianiu równych szans na pozostanie w dobrym zdrowiu i równego dostępu do wysokiej jakości opieki zdrowotnej dla wszystkich. Dobry stan zdrowia ludności sprzyja również gospodarce, dlatego też ambicją UE jest **zapewnienie dostępności, skuteczności i solidności systemów zdrowotnych w UE.**

UE prowadzi działania w wielu różnych obszarach, takich jak gromadzenie wiedzy na temat nowotworów, promowanie zdrowego stylu życia i zwalczanie palenia papierosów za pomocą

przepisów dotyczących używania tytoniu. **Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób** przeprowadza ocenę pojawiających się zagrożeń, aby UE i krajowe służby zdrowia mogły zareagować na czas. Ponadto, aby zapewnić pacjentom najskuteczniejsze leczenie, wszystkie leki dostępne w UE muszą zostać zatwierdzone na szczeblu krajowym lub unijnym (przez **Europejską Agencję Leków**), zanim trafią na rynek.

Głównym narzędziem służącym do wdrożenia unijnej strategii zdrowia jest trzeci **program działań UE w dziedzinie zdrowia**. Z jego budżetu wynoszącego 449 mln euro finansuje się projekty współpracy na szczeblu UE i wspólne działania podejmowane przez krajowe służby zdrowia, a także środki wsparcia organów pozarządowych i współpracy z organizacjami międzynarodowymi. Dodatkowo w ramach programu **Horyzont 2020** prowadzone są inwestycje o wartości 7,5 mld euro w badania naukowe i innowacje w dziedzinie zdrowia, natomiast w ramach **instrumentu Łącząc Europę**, funduszy strukturalnych UE i **planu inwestycyjnego dla Europy** prowadzone są inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i cyfryzację służby zdrowia.

Dzięki **Europejskiej karcie ubezpieczenia zdrowotnego** osoby podróżujące mogą z łatwością uzyskać opiekę medyczną, jeżeli zachorują w trakcie pobytu w innym państwie członkowskim, natomiast w prawie Unii regulującym kwestię **transgranicznej opieki zdrowotnej** określono prawa obywateli w przypadku przekraczania granicy w celu odbycia planowego zabiegu czy przewidzianego leczenia. Za pośrednictwem **Europejskiej sieci referencyjnej** pacjenci cierpiący na choroby rzadkie lub wieloczynnikowe korzystają z najlepszej dostępnej w Europie wiedzy specjalistycznej, nie opuszczając nawet swojego kraju pochodzenia.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/public-health_pl

@EU_Health

Bezpieczeństwo żywności

Działania UE ukierunkowane na bezpieczeństwo żywności zapewniają ochronę zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego, od produkcji do konsumpcji, przyczyniając się jednocześnie do tego, aby przemysł spożywczy dobrze prosperował.

Unijna polityka bezpieczeństwa żywności ma na celu dbanie o to, by żywność na europejskich stołach była bezpieczna i miała wysoką wartość odżywczą oraz by była wytwarzana ze zdrowych roślin i zwierząt. Równocześnie polityka ta tworzy korzystne warunki funkcjonowania przemysłu spożywczego – największego europejskiego sektora pod względem produkcji i zatrudnienia. Troska o zdrowie jest obecna na każdym etapie procesu produkcji żywności, a jej przejawem jest zapobieganie zanieczyszczeniu żywności i promowanie higieny żywności, zdrowia roślin oraz zdrowia i dobrostanu zwierząt. Ponadto unijne przepisy regulujące etykietowanie żywności zapewniają konsumentom dostęp do informacji istotnych dla zdrowia.

Co robi UE?

Podstawowe zasady odnoszące się do unijnej polityki bezpieczeństwa żywności określono w **ogólnym prawie żywnościowym UE**, którego przepisy zapewniają wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi, a także interesów konsumenta, jednocześnie gwarantując skuteczne funkcjonowanie jednolitego rynku żywności, napojów i pasz. Komisja Europejska egzekwuje prawo żywnościowe UE, sprawdzając, czy państwa członkowskie włączyły prawodawstwo UE do przepisów krajowych i prawidłowo je wdrożyły, natomiast agencje krajowe są odpowiedzialne za zapewnienie przestrzegania przepisów unijnych.

Zwierzęta mogą być swobodnie przemieszczane na terytorium całej UE, o ile zapewniono im dogodne warunki w trakcie transportu. W UE wprowadzono mechanizmy umożliwiające podjęcie niezwłocznych działań na wypadek wystąpienia ognisk chorób zwierząt. Komisja Europejska może przeprowadzać również **kontrole** na miejscu zarówno w Unii, jak i poza jej granicami. Kontrole te mają na celu dopilnowanie, aby importowane produkty spełniały rygorystyczne przepisy unijne w zakresie higieny.

Przy pomocy ogólnego prawa żywnościowego ustanowiono również **Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności** i stworzono procedury oraz narzędzia służące do zarządzania w sytuacjach wyjątkowych i kryzysowych. **System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach** chroni konsumentów przed żywnością, która nie spełnia norm zawartych w przepisach UE, wykrywając substancje niedozwolone, tak jak miało to miejsce w przypadku sprzecznego z prawem użycia fipronilu w jajkach w 2017 r. Jeżeli wystąpienie znacznych ognisk chorób zwierząt lub zatrucie pokarmowe ma wpływ na konsumentów, organy UE mogą śledzić przemieszczanie produktów spożywczych przy pomocy **zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego**.

Szacuje się, że rocznie w UE marnuje się około 88 mln ton żywności o wartości 143 mld euro. Zmniejszenie skali zjawiska marnotrawienia żywności niesie za sobą ogromny potencjał pod względem oszczędności zasobów i pieniędzy, a także ograniczenia wpływu żywności na środowisko. UE **przeciwdziała marnotrawieniu żywności**, jednocześnie zapewniając bezpieczeństwo żywności, przez doprecyzowanie odpowiednich przepisów UE, aby ułatwić wszystkim podmiotom (publicznym i prywatnym) podejmowanie działań oraz poprzez promowanie wymiany innowacji i najlepszych praktyk w tym obszarze.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/food-safety_pl

Konsumenci

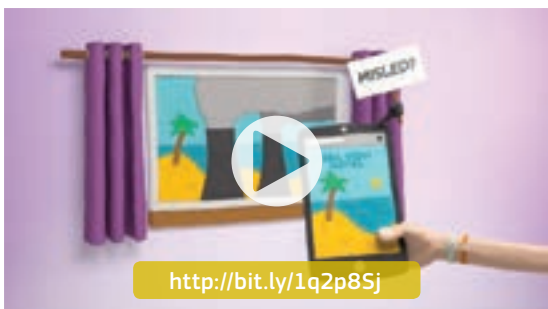
Polityka konsumentka UE stoi na straży praw konsumentów, zapewnia bezpieczeństwo produktów, przyczynia się do podejmowania świadomych wyborów przy kupnie towarów i usług, a także oferuje narzędzie służące do rozwiązania problemów, jeżeli coś pójdzie nie tak.

Jednolity rynek unijny oferuje konsumentom większy wybór, elastyczność, wyższą jakość i lepszy stosunek wartości do ceny. Może jednak również narażać konsumentów na trudności, szczególnie w szybko rozwijających się obszarach, takich jak usługi cyfrowe, energetyczne i finansowe. W ramach polityki konsumentckiej UE zapewnia się poszanowanie praw jednostki w sytuacji, w której napotka się jakiegokolwiek problemy przy zakupie towarów lub usług z innych państw członkowskich UE, również przez internet. Ułatwia to budowanie zaufania konsumentów w UE, co przynosi również korzyści przedsiębiorstwom prowadzącym transgraniczną działalność handlową na jednolitym rynku unijnym.

Co robi UE?

UE przyznaje konsumentom szereg praktycznych uprawnień, z których mogą skorzystać w przypadku wystąpienia trudności.

- W odniesieniu do wszystkich rodzajów transportu opracowano minimalne standardy w zakresie praw pasażerów; ponadto w razie odwołania połączeń lub wystąpienia poważnych opóźnień udziela się stosownych informacji i wsparcia oraz wypłaca się odszkodowania.
- W przypadku zakupów przez internet konsumenci mają 14 dni na przemyślenie swojej decyzji o zakupie i na wycofanie się z transakcji kupna. Konsumenci mogą również zawsze zwrócić produkt w terminie 2 tygodni, aby odzyskać swoje pieniądze.
- Od czerwca 2017 r. zniesiono opłaty roamingowe. Europejczycy podróżujący na obszarze UE płacą obecnie cenę krajową za połączenia głosowe, SMS-y i transmisję danych w roamingu.
- Jeżeli przedmiot zakupiony w UE (przez internet lub w sklepie) nie odpowiada opisowi przedstawionemu w reklamie lub nie działa w prawidłowy sposób, konsument jest uprawniony do dochodzenia przynajmniej jego bezpłatnej naprawy lub wymiany.
- W nowych unijnych przepisach dotyczących kredytów hipotecznych obowiązujących od 2016 r. ustanowiono obowiązek zawierania jednoznacznych informacji w reklamach oraz terminowego informowania konsumentów przed podpisaniem umowy.

<http://bit.ly/1q2p8Sj>

UE udziela również wsparcia na rzecz szybkiego i skutecznego rozstrzygnięcia sporów z przedsiębiorstwami handlowymi. Tego rodzaju tanie, szybkie postępowania można przeprowadzać w celu rozstrzygnięcia zarówno sporów krajowych, jak i sporów transgranicznych. [Platforma internetowego rozstrzygnięcia sporów](#) umożliwia konsumentom i przedsiębiorstwom handlowym rozstrzygnięcie sporów – dotyczących zakupów dokonanych online – w całości przez internet. [Sieć Europejskich Centrów Konsumentckich](#) udziela konsumentom bezpłatnego wsparcia i porad w kwestii dokonywanych przez nich zakupów transgranicznych.

Zabawki, urządzenia elektryczne, kosmetyki i produkty lecznicze podlegają rygorystycznym normom bezpieczeństwa, a restrykcyjne przepisy zapewniają wycofywanie **produktów niebezpiecznych** z rynku. Każdego roku za pośrednictwem unijnego [systemu RAPEX](#) zgłaszanych jest ponad 200 różnych produktów niebezpiecznych.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/consumers_pl

facebook.com/EUJustice

@EU_Consumer

Usługi bankowe i finansowe

UE prowadzi działania na rzecz zapewnienia solidności i bezpieczeństwa systemu finansowego oraz zagwarantowania, aby jednolity rynek oferował konsumentom i przedsiębiorstwom potrzebne im produkty finansowe.

38

UNIA EUROPEJSKA: CZYM JEST I CZYM SIĘ ZAJMUJE

Institucje i rynki finansowe odgrywają kluczową rolę w procesie stabilizacji i wzrostu gospodarki UE. Wspomniane instytucje i rynki zapewniają finansowanie gospodarstw domowym i przedsiębiorstwom, umożliwiają osobom fizycznym oszczędzanie i inwestowanie, ubezpieczają od ryzyka i ułatwiają dokonywanie płatności.

Zakłócenie systemu finansowego może mieć daleko idące konsekwencje. Kryzys finansowy z 2008 r. potwierdził, że żadne państwo UE nie jest w stanie zarządzać sektorem finansowym ani sprawować nadzoru nad stabilnością finansową w pojedynkę. W następstwie kryzysu Unia przeprowadziła ambitne reformy służące wzmocnieniu swego systemu finansowego i poprawie zdolności UE do radzenia sobie ze wstrząsami finansowymi i gospodarczymi w przyszłości. Działania w tym zakresie obejmowały wzmocnienie przepisów dotyczących ochrony depozytów na wypadek upadłości banku.

Co robi UE?

UE zamierza stworzyć silny, bezpieczny sektor finansowy, wzmacniając nadzór nad instytucjami finansowymi i przyjmując przepisy regulujące kwestie związane ze złożonymi produktami finansowymi. Komisja Europejska monitoruje skuteczność dokonanych na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia **reform**, które przyczyniły się do zwiększenia stabilności i odporności systemu finansowego. Komisja zamierza również odnieść się do pozostałych czynników ryzyka i dostosowywać ramy regulacyjne do postępu technologicznego i gospodarczego.

W **jednolitym zbiorze przepisów** ustanowiono wspólne zasady w zakresie nadzoru nad wymogami kapitałowymi dla banków,

zwiększenia ochrony deponentów i zarządzania bankami znajdującymi się w trudnej sytuacji. Unia bankowa doprowadziła do przeniesienia odpowiedzialności za sprawowanie nadzoru bankowego oraz za restrukturyzację i uporządkowaną likwidację banków z organów na szczeblu krajowym na organy na szczeblu unijnym w 19 państwach członkowskich należących do strefy euro. **Unia rynków kapitałowych** stworzyła ramy niezbędne do uruchomienia kapitału na poziomie Europy i przekierowania go do wszystkich przedsiębiorstw, uwzględniając małe i średnie przedsiębiorstwa, oraz przeznaczenia go na realizację projektów infrastrukturalnych, które wymagają takiego kapitału do tego, by się rozwijać i tworzyć nowe miejsca pracy.

Jak dotąd nie ustanowiono jeszcze w pełni zintegrowanego jednolitego unijnego rynku **konsumenckich usług finansowych**, które nadal są świadczone głównie na szczeblu krajowym. Utrudnia to konsumentom uzyskanie transgranicznego dostępu do produktów finansowych, takich jak rachunki bankowe, karty kredytowe, kredyty hipoteczne i ubezpieczenia lub przenoszenie takich produktów za granicę. UE podejmuje wysiłki na rzecz zagwarantowania, aby usługi finansowe były lepiej przystosowane do potrzeb konsumentów i inwestorów detalicznych. Na przykład wdrożono środki na rzecz zagwarantowania prawa dostępu do podstawowych numerów rachunków bankowych na terytorium całej UE. Unia dąży również do lepszego wykorzystania potencjału cyfryzacji i zmian technologicznych, aby poprawić dostępność usług finansowych dla konsumentów. **Zrównoważona polityka finansowa** polega na zapewnianiu finansowania na realizację inwestycji przy uwzględnieniu kwestii o charakterze środowiskowym i społecznym oraz kwestii związanych z zarządzaniem. UE bada możliwość włączenia tych zagadnień do swoich ram polityki finansowej, aby pozyskiwać środki finansowe na zrównoważony rozwój.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/banking-and-finance_pl

@EU_Finance

Konkurencja

Celem unijnych reguł konkurencji jest zapewnienie wszystkim przedsiębiorstwom możliwości sprawiedliwej i równej konkurencji na jednolitym rynku z korzyścią dla konsumentów, przedsiębiorstw i ogólnie rozumianej europejskiej gospodarki.

Wspólnie z krajowymi organami ochrony konkurencji i sądami krajowymi Komisja Europejska wdraża **unijną politykę w dziedzinie konkurencji** i przepisy służące usprawnieniu funkcjonowania rynków oraz zapewnieniu przedsiębiorstwom możliwości uczciwego konkurencji ze sobą. Pozwala to obniżyć ceny i poprawiać jakość, zachęca do wprowadzania innowacji i zwiększania efektywności oraz zapewnia konsumentom większy wybór.

Co robi UE?

Komisja podejmuje działania w odniesieniu do:

- karteli lub innych niezgodnych z prawem ustaleń między przedsiębiorstwami, mających na celu unikanie konkurencji lub ustalanie sztucznie zawyżonych cen,
- nadużywania pozycji dominującej, tj. sytuacji, w której duży podmiot stara się wypierać konkurentów z rynku,
- połączeń i podobnych uzgodnień między przedsiębiorstwami, które mogą wywierać wpływ na konkurencję na jednolitym rynku,
- wsparcia finansowego (pomocy państwa) udzielanego przedsiębiorstwom przez rządy poszczególnych krajów, które może zakłócać konkurencję na jednolitym rynku,
- promowania kultury konkurencji na szczeblu międzynarodowym.

Postępowania wyjaśniające prowadzone przez UE w związku z praktykami antykonkurencyjnymi mogą dotyczyć nie tylko towarów, ale również zawodów i usług. Komisja monitoruje wsparcie, jakiego rządy państw

członkowskich udzielają przedsiębiorstwom (pomoc państwa), aby upewnić się, że nie wiąże się ono z przyznaniem niektórym przedsiębiorstwom nieuczciwej przewagi nad ich konkurentami. Ułatwia to zwiększanie poczucia sprawiedliwości w Europie i promuje rozwój. Pomoc państwa może zostać uznana za dopuszczalną, jeżeli wspiera lub promuje regiony w niekorzystnym położeniu, małe i średnie przedsiębiorstwa, badania i rozwój, ochronę środowiska, szkolenia, zatrudnienie lub kulturę.

Na przykład w 2016 r. Komisja stwierdziła, że **Irlandia przyznała nienależne korzyści podatkowe opiewające na kwotę do 13 mld euro na rzecz firmy Apple**, i uznała to za niezgodną z prawem pomoc państwa. Zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa takie działania było niezgodne z prawem, ponieważ dzięki temu spółka Apple mogła zapłacić znacznie niższy podatek niż inne przedsiębiorstwa. Irlandia musi teraz

odzyskać tę niezgodną z prawem pomoc. Duże przedsiębiorstwa nie mogą wykorzystywać swojej siły przetargowej do wprowadzania warunków, które mogłyby utrudnić ich dostawcom lub konsumentom prowadzenie interesów z ich konkurentami. Na przykład w 2017 r. **Komisja Europejska nałożyła na spółkę Google grzywnę w wysokości 2,42 mld euro** z tytułu nadużywania pozycji dominującej w sektorze wyszukiwarek internetowych przez faworyzowanie własnej porównywarki cen w wynikach wyszukiwania i obniżanie pozycji porównywarek swoich konkurentów. Inne przykłady spraw zgłaszanych Komisji Europejskiej przedstawiono [tutaj](#).

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/competition_pl

@EU_Competition

System podatkowy

Choć odpowiedzialność za ustalenie wysokości podatków i ich pobieranie spoczywa na rządach krajowych, UE zapewnia, aby osoby lub przedsiębiorstwa z innego państwa członkowskiego nie były narażone na dyskryminację oraz aby podatki nie utrudniały funkcjonowania jednolitego rynku UE.

Co do zasady, rządy państw członkowskich dysponują szeroko zakrojoną swobodą w zakresie przyjmowania swoich przepisów podatkowych zgodnie ze swoimi priorytetami krajowymi. Muszą jednak przestrzegać przy tym pewnych podstawowych zasad, takich jak zasada niedyskryminacji i zasada poszanowania swobody przepływu towarów i usług na jednolitym rynku. Coraz większa liczba przedsiębiorstw i osób fizycznych prowadzi działalność w więcej niż jednym państwie, co ułatwia im podejmowanie działań w celu zapłacenia możliwie jak najniższego podatku (unikanie opodatkowania) lub niezapłacenia należnego podatku (uchylanie się od opodatkowania) dzięki stosowaniu zgodnych z prawem środków. Państwo działające w pojedynkę nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać tych problemów, dlatego też państwa członkowskie UE współpracują ze sobą na rzecz ustanowienia sprawiedliwego systemu podatkowego.

Co robi UE?

UE nie pełni żadnej bezpośredniej roli w procesie podwyższania podatków ani ustalania ich stawek. Zadaniem UE jest sprawowanie nadzoru nad krajowymi przepisami podatkowymi, aby zagwarantować ich zgodność z określonymi celami Unii, takimi jak:

- promowanie wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy,
- zapewnianie swobodnego przepływu towarów, usług i kapitału w ramach jednolitego rynku UE,
- dbanie o to, aby przedsiębiorstwa w jednym państwie nie dysponowały nieuczciwą przewagą nad swoimi konkurentami w innym państwie,
- dbanie o to, by stawki podatków nie prowadziły do dyskryminowania konsumentów, pracowników ani przedsiębiorstw z innych państw UE.

Rządy wszystkich państw członkowskich muszą osiągnąć porozumienie przy podejmowaniu decyzji dotyczących kwestii podatkowych na szczeblu UE, aby należycie uwzględnić interesy poszczególnych państw UE. W przypadku niektórych podatków – takich jak podatek od wartości dodanej lub akcyza na benzynę, wyroby tytoniowe i alkohol – państwa członkowskie zasadniczo zgodziły się dostosować swoje przepisy i stosować minimalne stawki tych podatków, aby nie dopuścić do nieuczciwej konkurencji w ramach jednolitego rynku.

Przepisy podatkowe jednego państwa członkowskiego nie powinny zapewniać osobom ani przedsiębiorstwom możliwości unikania opodatkowania w innym państwie. Działania podejmowane na szczeblu UE są kluczowe dla rozwiązania tego

problemu, przy czym w ostatnich latach poczyniono w tej dziedzinie istotne postępy – przyjęto m.in. unijny [plan działania](#) na rzecz walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania.

Ścisła współpraca między administracjami podatkowymi ułatwia również zapobieganie wykorzystywaniu przez przedsiębiorstwa luk w prawie podatkowym poszczególnych państw, aby obniżyć kwoty należnych podatków.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/taxation_pl

Cła

Unia celna UE oznacza, że wszystkie państwa członkowskie współpracują ze sobą na rzecz zapewnienia swobodnego przepływu towarów przywożonych do UE oraz zagwarantowania, że towary te są bezpieczne dla ludzi, zwierząt i środowiska.

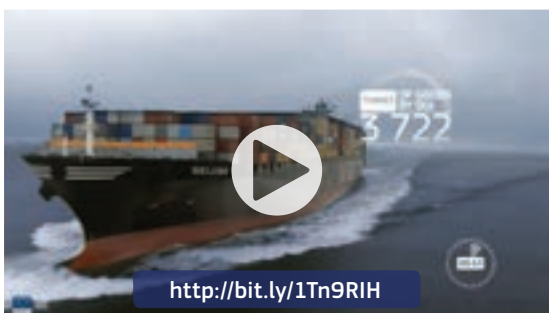
Unia celna oznacza, że należące do niej państwa stosują te same taryfy celne w odniesieniu do towarów przywożonych na ich terytorium z zagranicy i że nie stosują żadnych wewnętrznych taryf celnych. W przypadku UE oznacza to brak należności celnych za przewożenie towarów z jednego państwa członkowskiego do innego.

Polityka celna stanowi jedną z nielicznych wyłącznych kompetencji Unii Europejskiej. Komisja Europejska przedstawia wnioski dotyczące przepisów regulujących kwestie celne na szczeblu UE i dba o ich wdrożenie.

Co robi UE?

W praktyce **unią celną UE** zarządza **28 krajowych administracji celnych** działających jak jeden organ. Wspomniane administracje chronią konsumentów przed towarami, które mogą okazać się niebezpieczne lub szkodliwe dla ich zdrowia, i zapewniają ochronę zwierząt i środowiska przed chorobami roślin i zwierząt. Wnoszą one również wkład w walkę z przestępczością zorganizowaną i terroryzmem i dbają o to, by skarby europejskiego dziedzictwa nie były przemycane za granicę.

Administracje celne przeciwdziałają również nielegalnemu wywozowi odpadów, ponieważ ochrona środowiska stanowi jedno z ich kluczowych zadań. Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa, unia celna oznacza, że niezależnie od miejsca, w którym towary zostaną wwiezione na terytorium UE, będą one podlegały tym samym przepisom, a po przejściu odpraw celnych będą mogły być przedmiotem swobodnego obrotu na całym obszarze celnym UE lub będą mogły zostać sprzedane w dowolnym miejscu na tym obszarze.

W 2015 r. ponad 2 tys. unijnych urzędów celnych pracujących przez 365 dni w roku rozpatrzyło niemal 293 mln zgłoszeń celnych.

Obecnie unijna polityka celna koncentruje się na następujących obszarach:

- dbaniu o to, aby wszystkie państwa członkowskie efektywnie współpracowały ze sobą w ramach unii celnej,
- przedstawianiu wniosków prawodawczych i procedur służących poprawie ochrony i bezpieczeństwa obywateli,
- wspieraniu państw UE w wymienianiu się informacjami, które mogłyby okazać się przydatne agencjom celnym,
- dbaniu o utrzymanie swobody przepływu towarów z jednego państwa członkowskiego do innego w ramach jednolitego rynku UE.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/customs_pl

Kultura i media

UE podejmuje wysiłki na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego Europy i zagwarantowania jego powszechnej dostępności. Unia wspiera sztukę i stwarza warunki sprzyjające rozwojowi sektora kreatywnego i audiowizualnego, w szczególności za pośrednictwem programu Kreatywna Europa.

Kultura i kreatywność leżą u podstaw projektu europejskiego i unijnej polityki kulturalnej. UE dąży do zapewnienia ochrony dziedzictwa kulturowego i różnorodności we wszystkich państwach oraz do wykorzystania wkładu sektora kultury i sektora kreatywnego w tworzenie nowych miejsc pracy i generowanie wzrostu zgodnie z zasadami [Europejskiej agendy kultury w dobie globalizacji świata](#). W 2014 r. sektory te generowały 4,5 proc. unijnego PKB i zatrudniano w nich około 3,8 proc. unijnej siły roboczej (8,5 mln osób). Polityka UE dąży również do rozwiązywania wspólnych zadań, takich jak przechodzenie na produkcję cyfrową i treści cyfrowe lub sposoby zachęcania do wprowadzania innowacji w sektorze kultury.

Co robi UE?

Program [Kreatywna Europa](#) ma na celu – w trakcie siedmioletniego okresu realizacji – wzmocnienie europejskiego sektora kultury i europejskiego sektora kreatywnego oraz przekazanie finansowania na rzecz 250 tys. artystów i osób zawodowo związanych z kulturą, 2 tys. kin, 800 filmów i 4,5 tys. tłumaczeń książek. W ramach programu inwestuje się 1,46 mld euro, aby:

- promować różnorodność kulturową i językową na szczeblu europejskim,
- napędzać wzrost gospodarczy i konkurencyjność w sektorach kreatywnych,
- tworzyć warunki sprzyjające jak najpowszechniejszemu wykorzystywaniu technologii cyfrowych i opracowywaniu nowych modeli biznesowych w sektorze kreatywnym i w sektorze kultury,
- przedstawiać utwory szerszej publiczności europejskiej i międzynarodowej.

<http://bit.ly/2jmBE3d>

Komisja koordynuje również działania w obszarze kształtowania polityki, badań naukowych i sprawozdawczości w szeregu dziedzin, poczynawszy od umiejętności korzystania z mediów i dystrybucji cyfrowej, a skończywszy na zachowaniu dziedzictwa kulturowego lub kwestiach kulturowych w stosunkach zewnętrznych. Ponadto Komisja wspiera współpracę i wzajemne uczenie się między państwami członkowskimi w ramach [otwartej metody koordynacji](#). Program Kreatywna Europa promuje również inicjatywy, takie jak [nagrody UE](#) w obszarze dziedzictwa kulturowego, architektury, literatury i muzyki oraz [europejskie stolice kultury](#).

Celem unijnej [polityki audiowizualnej i medialnej](#) jest zagwarantowanie, aby media audiowizualne (film, telewizja i materiały wideo) zostały objęte – podobnie jak inne towary i usługi – przepisami obowiązującymi na szczeblu unijnym, co zapewniłoby ich swobodny i sprawiedliwy przepływ na jednolitym rynku niezależnie od formy, w jakiej są one dostarczane. Zgodnie z [najważniejszymi założeniami](#) tej polityki państwa UE są zobowiązane do wzajemnej współpracy w kwestiach związanych m.in. z ochroną dzieci i konsumentów, dbaniem o pluralizm mediów, zachowaniem różnorodności kulturowej i zwalczaniem nienawiści rasowej i religijnej. Przepisy unijne wspierają również proces tworzenia i dystrybuowania europejskich filmów i innych treści, aby promować różnorodność kulturową.

Rok 2018 jest Europejskim Rokiem Dziedzictwa Kulturowego.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/culture-and-media_pl

facebook.com/CreativeEuropeEU

@europe_creative

Młodzież

Za pośrednictwem swojej polityki na rzecz młodzieży UE zamierza stwarzać osobom młodym dodatkowe szanse w obszarze edukacji i na rynku pracy, zapewniając im możliwość pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia społecznego.

Włączenie społeczne osób młodych ma kluczowe znaczenie dla społeczeństwa europejskiego i życia demokratycznego w Europie. **Strategia UE na rzecz młodzieży** sprzyja poprawie stanu zdrowia i samopoczucia osób młodych, przyczynia się do zwiększenia ich udziału w życiu społecznym oraz zaangażowania w działalność wolontariacką, a także zwiększa poziom zatrudnienia i przedsiębiorczości wśród młodzieży. Strategie unijne na rzecz młodzieży zapewniają również osobom młodym możliwość uzupełniania luk w wykształceniu i umiejętnościach, aby osoby te mogły wnieść pełny wkład w rozwój społeczeństwa. Ma to szczególnie istotne znaczenie ze względu na fakt, że bezrobocie młodzieży nadal utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie.

Co robi UE?

UE przyjęła szereg programów i inicjatyw ułatwiających osobom młodym w Europie odgrywanie aktywnej roli w społeczeństwie i czerpanie korzyści z możliwości zdobywania doświadczeń w innych krajach. Wspomniane programy i inicjatywy obejmują w szczególności:

- program **Erasmus+**, tj. unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu w Europie. Program ten, którego budżet wynosi 14,7 mld euro, zapewni ponad 4 mln Europejczyków możliwość studiowania, odbywania szkoleń, gromadzenia doświadczeń i uczestniczenia w wolontariacie za granicą,
- Komisja podkreśla potrzebę prowadzenia **uporządkowanego dialogu** rozumianego jako instrument wzajemnej komunikacji między osobami młodymi a decydentami, aby uzyskiwać opinie na temat polityki bezpośrednio od osób młodych. Proces uporządkowanego dialogu podzielony na 18-miesięczne cykle koncentruje się na konkretnych zagadnieniach i zapewnia osobom młodym możliwość przedstawienia swojego stanowiska na dany temat,
- program **Erasmus dla młodych przedsiębiorców** ułatwia zdobywanie nowym lub młodym europejskim przedsiębiorcom umiejętności niezbędnych do założenia i prowadzenia małego przedsiębiorstwa,
- **Europejski Korpus Solidarności** to nowa inicjatywa UE mająca na celu zapewnianie osobom młodym możliwości odbycia wolontariatu lub pracy przy realizacji projektów na rzecz społeczności i obywateli we własnym państwie lub za granicą,
- **program gwarancji dla młodzieży** dysponujący budżetem w wysokości 8,8 mld euro wspiera zatrudnienie młodzieży poprzez zapewnienie, aby wszystkie osoby młode poniżej 25. roku życia otrzymały w ciągu 4 miesięcy od ukończenia kształcenia formalnego lub uzyskania statusu bezrobotnego konkretną, korzystną ofertę zatrudnienia, przygotowania zawodowego, praktyki lub dalszego kształcenia.

Europejski Portal Młodzieżowy dostarcza informacji na temat tych i innych inicjatyw unijnych skierowanych do osób młodych w całej Europie, przy czym **EURES** (Europejski Portal Mobilności Zawodowej) również ułatwia nawiązywanie kontaktów między osobami poszukującymi pracy a przedsiębiorstwami poszukującymi pracowników w UE oraz na Islandii, w Liechtensteinie, Norwegii i Szwajcarii.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/youth_pl

facebook.com/EuropeanYouthEU/

@EuropeanYouthEU

Sport

UE propaguje korzyści dla zdrowia i pozytywne wartości wynikające z uprawiania sportu, wspiera współpracę między decydentami oraz prowadzenie dialogu z organizacjami sportowymi i podejmuje działania na rzecz rozwiązania problemów związanych m.in. z dopingiem, ustawianiem meczów i przemocą.

Sport i ćwiczenia fizyczne stanowią nieodłączną część życia milionów Europejczyków. Poza korzystnym wpływem na stan zdrowia i samopoczucie sport pomaga przeciwdziałać takim zjawiskom, jak rasizm, wykluczenie społeczne i różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn. Sport przynosi również istotne korzyści gospodarcze i stanowi ważny instrument wykorzystywany w kontekście stosunków zewnętrznych UE. **Polityka UE w obszarze sportu** jest obecnie prowadzona głównie za pośrednictwem programu Erasmus+.

Co robi UE?

UE traktuje sport jako aktywność umożliwiającą utrzymanie odpowiedniego stanu zdrowia, która sprzyja tworzeniu więzi społecznych i włączeniu społecznemu oraz przyczynia się do propagowania równych szans.

- W ramach **Erasmus+** współfinansowane są inicjatywy ukierunkowane na pomoc w rozwijaniu i wdrażaniu innowacyjnych pomysłów i praktyk oraz dzieleniu się nimi, co służy promowaniu masowego sportu. Program Erasmus + w dziedzinie sportu przyczynia się do rozwijania europejskiego wymiaru sportu, dzięki pogłębianiu współpracy między organizacjami sportowymi, organami publicznymi i innymi stronami.
- Sport ma moc łączenia ponad podziałami społecznymi i budzenia w ludziach potencjału. Stwarza też możliwości rozwijania zdolności przywódczych. Państwa członkowskie UE ubiegające się o dotacje z **Europejskiego Funduszu Społecznego** i **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** zachęca się do uwzględniania projektów, które promują włączenie społeczne poprzez sport. W konkursie **#BelInclusive UE Sport Awards** nagradza się organizacje, które wykorzystują moc sportu do wzmocnienia integracji społecznej grup defaworyzowanych.
- **Europejski Tydzień Sportu** ma zachęcać Europejczyków do aktywności w życiu codziennym.
- Komisja Europejska zachęca organizacje sportowe do wdrażania **dobrego zarządzania**.
- Komisja Europejska stopniowo wprowadza zagadnienia związane ze sportem do porozumień dwustronnych zawieranych z państwami spoza UE.

Kwestie związane ze współpracą państw członkowskich w dziedzinie sportu uzgodniono przy pomocy wieloletniego planu prac UE w dziedzinie sportu. W **ostatnim planie** (na lata 2017–2020) określono trzy priorytety: uczciwość w sporcie, gospodarczy wymiar sportu oraz sport i społeczeństwo. Komisja Europejska współpracuje z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami nad promocją roli sportu, a także nad znalezieniem rozwiązań problemów, z jakimi boryka się sport w Europie.

Z badania Eurobarometru **dotyczącego sportu i aktywności fizycznej** wynika, że obywatelom Unii brakuje odpowiedniej porcji ruchu. W ramach **polityki zdrowotnej UE** promuje się ćwiczenia fizyczne zarówno przez dzielenie się dobrymi praktykami w gronie państw członkowskich UE i z zainteresowanymi

stronami, jak i przy pomocy platformy UE ds. żywienia, aktywności fizycznej i zdrowia, na której znajduje się forum dotyczące zwalczania negatywnych tendencji. W **wytycznych UE dotyczących aktywności fizycznej** (2008) i w **zaleceniach Rady w sprawie propagowania we wszystkich sektorach prozdrowotnej aktywności fizycznej** (2013) przedstawiono, w jaki sposób można zachęcać do aktywności przy pomocy polityki krajowej.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/sport_pl

facebook.com/EUErasmusPlusProgramme/

@EUSport

Budżet

Budżet UE pomaga załatwiać sprawy istotne dla Europejczyków. Łącząc zasoby na szczeblu europejskim, państwa członkowskie mogą osiągnąć więcej, niż kiedy działają w pojedynkę.

Budżet UE przeznaczony jest na wsparcie **szeregu różnych polityk** wdrażanych w Unii Europejskiej. Przyczynił się on do umocnienia pozycji UE na arenie międzynarodowej jako lidera w walce ze zmianą klimatu i największego darczyńcy pomocy humanitarnej i rozwojowej na świecie.

Podczas kryzysu gospodarczego i finansowego budżet UE okazał się skutecznym instrumentem wspierania inwestycji. Ponieważ budżety krajowe w wielu państwach członkowskich znajdowały się pod silną presją, budżet UE, w szczególności fundusze strukturalne, przyczynił się do wyjścia z kryzysu 2008 r., odgrywając rolę czynnika stabilizującego poprzez inwestycje we wzrost i w nowe miejsca pracy. Ostatnio z budżetu UE finansowano również działania związane z zarządzaniem granicami zewnętrznymi UE, a także działania podjęte w odpowiedzi na kryzys uchodźczy i na zagrożenia wynikające z przestępczości zorganizowanej i działalności terrorystycznej.

<http://Europa.eu/!Xv33Tb>

Co robi UE?

UE ustala długoterminowe plany wykorzystania środków budżetowych (**wieloletnie ramy finansowe**), które stanowią stabilną podstawę wdrażania budżetu przez co najmniej pięć lat. Obecne wieloletnie ramy finansowe obejmują lata 2014–2020. Na ich podstawie UE może zainwestować w tym okresie około 1 bln euro.

Roczny budżet uchwalany jest w sposób demokratyczny. Najpierw Komisja Europejska przedstawia projekt budżetu. Następnie rządy krajowe (działające za pośrednictwem Rady Unii Europejskiej) oraz członkowie Parlamentu Europejskiego wyłonieni w wyborach bezpośrednich zatwierdzają propozycję. W ten sposób powstaje budżet na kolejny rok. Około 94 proc. środków

budżetowych jest wydawanych w państwach członkowskich oraz poza granicami UE (na pomoc rozwojową i humanitarną), natomiast 6 proc. przeznaczony jest na administrację UE.

W 2017 r. roczny budżet UE wyniósł około 158 mld euro – kwota ta wydaje się spora, ale jest to zaledwie 1 proc. rocznego PKB państw członkowskich. Około 80 proc. budżetu UE to wkłady krajowe, których podstawę stanowi dochód narodowy brutto i podatek od wartości dodanej.

Co roku, opierając się na zaleceniu Rady, Parlament Europejski decyduje, czy ostatecznie zatwierdzić sposób wykonania przez Komisję budżetu Unii – innymi słowy, czy udzielić Komisji absolutorium. Procedura ta zapewnia pełną rozliczalność i przejrzystość, a absolutorium, jeżeli zostanie udzielone, prowadzi do formalnego zamknięcia ksiąg rachunkowych za dany rok.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/budget_pl
w sporządzonym przez Komisję Europejską dokumencie otwierającym debatę na temat przyszłości finansów UE

facebook.com/EUBudget

@EU_Budget

Zapobieganie nadużyciom finansowym

Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych zapewnia wykorzystywanie pieniędzy podatników w najlepszy możliwy sposób, prowadząc dochodzenia w przypadkach nadużyć finansowych, korupcji i sprzecznych z prawem działań, do których dochodzi z wykorzystaniem środków finansowych UE.

Korupcja i nadużycia finansowe mogą poważnie szkodzić gospodarce i osłabiać zaufanie, jakim obywatele darzą instytucje i procesy demokratyczne. Korupcja instytucjonalna nie jest jednak jedynym zagrożeniem. Przemyt papierosów, uchylanie się od zapłaty cła za import ubrań i obuwi, otrzymywanie dopłat z tytułu uprawy pomarańczy na nieistniejących plantacjach – to tylko kilka przykładów nadużyć finansowych, dużych i małych, których koszty ponosić muszą Europejcy podatnicy. Szacuje się, że sama korupcja kosztuje unijną gospodarkę 120 mld euro rocznie, czyli nieco mniej niż wynosi roczny budżet UE.

Aby przeciwdziałać takim zagrożeniom, **Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych** (znany również jako OLAF) prowadzi dochodzenia w przypadkach nadużyć finansowych, korupcji i innych sprzecznych z prawem działań, do których dochodzi z wykorzystaniem środków finansowych UE. Zajmuje się także poważnymi przypadkami łamania zasad etyki zawodowej przez personel UE i członków innych instytucji unijnych, a ponadto pomaga instytucjom w kształtowaniu i realizowaniu polityki zapobiegania nadużyciom i ich wykrywania. Urząd stanowi część Komisji Europejskiej, lecz jest w pełni niezależny w sprawowaniu swojego mandatu i wykonywaniu wynikających z niego czynności dochodzeniowych.

Co robi UE?

Jeżeli wystąpi podejrzenie, że doszło do korupcji lub nadużycia z wykorzystaniem unijnych środków finansowych, a Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych wykaże zasadność tego podejrzenia, wszczyna się dochodzenie. Dochodzenia te mogą obejmować przesłuchania oraz inspekcje pomieszczeń. Ponadto w ich toku urząd będzie również koordynował inspekcje realizowane przez agencje ds. zwalczania nadużyć finansowych państw członkowskich, które są zaangażowane w sprawę.

Po zamknięciu dochodzenia urząd kieruje do instytucji UE oraz rządów krajowych zalecenia dotyczące działań, jakie należy podjąć. Są to zazwyczaj: wszczęcie dochodzenia, odzyskiwanie środków finansowych i inne środki dyscyplinarne. Później monitoruje on realizację tych zaleceń.

Krajowe organy celne regularnie prowadzą we współpracy z urzędem (i innymi agencjami UE) wspólne operacje celne przeciwko przemytnikom i sprawcom innych nadużyć. Operacje prowadzone są w niektórych obszarach wysokiego ryzyka oraz na określonych trasach. Za przykład posłużyć mogą wspólne operacje celne przeprowadzone w 2016 r, a sfinansowane przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, które doprowadziły do przejęcia 11 mln papierosów, a także setek tysięcy podrobionych półprzewodników oraz tysięcy litrów oleju napędowego.

Ponadto urząd uczestniczy w opracowywaniu, monitorowaniu i wdrażaniu unijnej polityki zwalczania nadużyć finansowych, ściśle współpracując z Parlamentem Europejskim i Radą Unii Europejskiej.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/info/topics/fraud-prevention_pl

W jaki sposób Unia Europejska podejmuje decyzje i działania?

1 KTO JEST KIM

Unia Europejska opiera się na rządach prawa. Oznacza to, że podstawą wszystkich jej działań są traktaty, które zostały przyjęte dobrowolnie i demokratycznie przez wszystkie państwa UE. Wszystkie państwa członkowskie uczestniczą w negocjacjach w sprawie traktatów oraz uzgadniają ich treść. Następnie traktaty są ratyfikowane przez parlamenty krajowe lub w drodze referendum.

Traktaty określają cele Unii Europejskiej oraz zasady dotyczące funkcjonowania instytucji UE, sposobu podejmowania decyzji i stosunków między UE a jej państwami członkowskimi. Wprowadzano w nich zmiany, za każdym razem gdy nowe państwo członkowskie przystępowało do UE. Od czasu do czasu zmieniano ich treść również po to, aby zreformować instytucje Unii Europejskiej i przyznać im nowe obszary kompetencji.

Ostatni traktat zmieniający – Traktat z Lizbony – wszedł w życie 1 grudnia 2009 r. Wcześniejsze traktaty stanowią obecnie część aktualnej wersji skonsolidowanej, która obejmuje Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

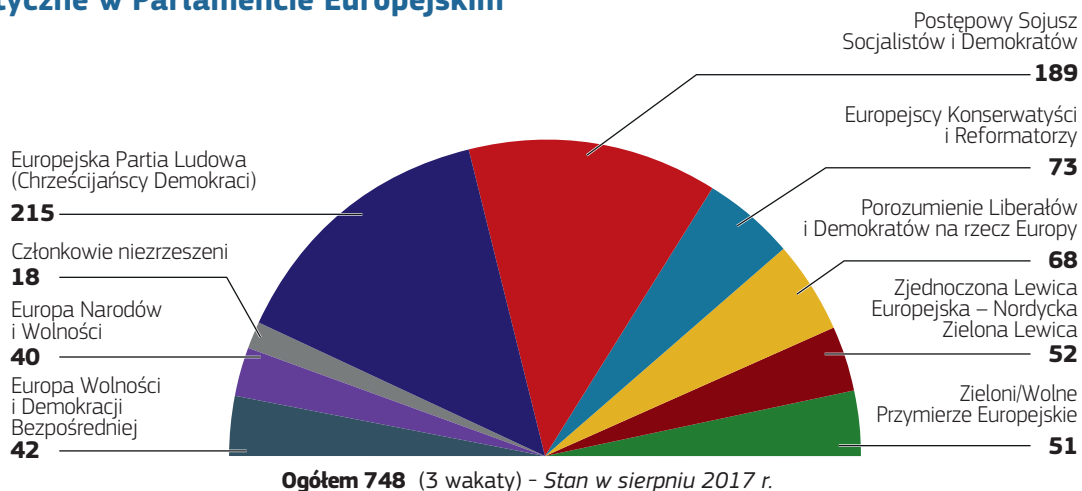
Niedawno UE uzgodniła treść **Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej** – umowy międzyrządowej, na mocy której zobowiązano państwa członkowskie strefy euro do wdrożenia ścisłych zasad gwarantujących utrzymanie budżetów publicznych w stanie równowagi oraz usprawniono zarządzanie strefą euro.

W podejmowanie decyzji na szczeblu UE zaangażowane są różne instytucje europejskie, w szczególności:

- **Parlament Europejski**
- **Rada Europejska**
- **Rada**
- **Komisja Europejska.**

Na ogół to Komisja Europejska proponuje nowe przepisy, a Parlament Europejski i Rada (zwana również Radą Unii Europejskiej) je przyjmują. Następnie państwa członkowskie i zainteresowana instytucja lub instytucje UE wdrażają te przepisy.

Grupy polityczne w Parlamencie Europejskim

Parlament Europejski

Posłów do Parlamentu Europejskiego wybierają obywatele Unii w wyborach bezpośrednich przeprowadzanych co pięć lat (ostatnio w 2014 r.). Każde państwo członkowskie wybiera określoną liczbę posłów do Parlamentu Europejskiego. Przydziału miejsc dokonuje się na podstawie liczby ludności każdego państwa członkowskiego. Posiedzenia Parlamentu odbywają się w Brukseli i Strasburgu. Obecnie przewodniczącym Parlamentu Europejskiego jest Antonio Tajani.

Posłowie do Parlamentu Europejskiego zrzeszają się w grupach politycznych, a także w komitetach, które analizują wnioski dotyczące nowego prawodawstwa w poszczególnych obszarach polityki.

Jeżeli chodzi o podejmowanie decyzji, Parlament odpowiada za następujące działania:

- wraz z Radą Unii Europejskiej zatwierdza, zmienia lub odrzuca prawodawstwo UE w oparciu o wnioski Komisji Europejskiej. Ponadto Parlament – wraz z Radą i w tej samej mierze co Rada – ponosi odpowiedzialność za zatwierdzenie budżetu UE (proponowanego przez Komisję Europejską),
- podjmuje decyzje w sprawie umów międzynarodowych,
- podjmuje decyzje w sprawie rozszerzenia UE,

- wybiera przewodniczącego Komisji na wniosek państw członkowskich, a następnie zatwierdza skład Komisji,
- dokonuje przeglądu programu prac Komisji i występuje do niej o przedłożenie wniosków ustawodawczych.

Prace Parlamentu przebiegają w dwóch głównych etapach:

- komisje parlamentarne przygotowują akty prawne; w Parlamencie istnieje 20 komisji parlamentarnych i 2 podkomisje, które specjalizują się w konkretnych obszarach polityki. Komisje analizują wnioski ustawodawcze, a posłowie do Parlamentu Europejskiego i grupy polityczne mogą wprowadzać do nich poprawki lub zdecydować o odrzuceniu danego projektu ustawodawczego. Kwestie te omawia się również na forach grup politycznych przed podjęciem przez te grupy decyzji w sprawie głosowania na dany temat,
- sesje plenarne, podczas których zatwierdza się, zmienia lub odrzuca akty prawne; wszyscy posłowie do Parlamentu Europejskiego zbierają się w sali obrad i oddają ostateczny głos w sprawie proponowanych przepisów i poprawek. Sesje plenarne zwykle odbywają się w Strasburgu, a wszelkie dodatkowe sesje – w Brukseli.

Rada Europejska

W skład Rady Europejskiej, której siedziba znajduje się w Brukseli, wchodzi szefowie państw lub rządów ze wszystkich państw członkowskich UE, przewodniczący Komisji Europejskiej oraz Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa. Obecnie przewodniczącym Rady Europejskiej jest Donald Tusk.

Rada Europejska zrzesza przywódców politycznych UE, którzy określają kierunki polityki UE. Rada stanowi najwyższy szczebel współpracy politycznej między państwami członkowskimi UE. Posiedzenia Rady Europejskiej odbywają się zazwyczaj raz na kwartał w formie spotkań na szczycie, w których biorą udział przywódcy państw UE i którym przewodniczy przewodniczący Rady Europejskiej wybierany samodzielnie przez Radę Europejską na okres dwóch i pół roku (kadencja może zostać jednokrotnie przedłużona). W razie potrzeby przewodniczący może również zwoływać posiedzenia dodatkowe.

Zasadniczo Rada Europejska podejmuje decyzje jednogłośnie lub – w niektórych przypadkach – większością kwalifikowaną. Tylko szefowie państw i rządów mają prawo głosu.

Rada Europejska:

- określa ogólny kierunek i priorytety polityki UE, nie jest jednak uprawniona do przyjmowania aktów prawnych,
- zajmuje się rozwiązywaniem złożonych lub delikatnych kwestii, których nie można rozwiązać na niższym szczeblu współpracy międzyrządowej,
- kształtuje wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, biorąc pod uwagę strategiczne interesy Unii, w tym sprawy mające wpływ na kwestie polityczno-obronne,
- nominuje i mianuje kandydatów na niektóre najwyższe stanowiska w UE, takie jak przewodniczący Komisji lub prezes Europejskiego Banku Centralnego.

W odniesieniu do każdej kwestii Rada Europejska może:

- wezwać Komisję Europejską do przedstawienia wniosku ustawodawczego dotyczącego konkretnej kwestii,
- przekazać daną kwestię do Rady Unii Europejskiej.

Rada

Wraz z Parlamentem Europejskim Rada jest głównym organem decyzyjnym UE. Znana jest również jako Rada Unii Europejskiej. W ramach Rady UE ministrowie ze wszystkich państw członkowskich UE spotykają się, aby omawiać, zmieniać i przyjmować akty prawne oraz koordynować politykę. Ministrowie są upoważnieni do podejmowania zobowiązań w imieniu swoich rządów w odniesieniu do działań uzgodnionych na posiedzeniach. Państwa członkowskie UE sprawują prezydencję w Radzie przez 6 miesięcy na zasadzie rotacji, a państwo członkowskie pełniące tę rolę jest odpowiedzialne za przewodniczenie wszystkim posiedzeniom Rady i określanie porządków obrad.

Rada:

- wraz z Parlamentem Europejskim negocjuje i uchwała akty prawne UE w oparciu o wnioski ustawodawcze przedstawione przez Komisję Europejską,
- koordynuje politykę państw UE,
- określa kierunki polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE w oparciu o wytyczne Rady Europejskiej,
- podpisuje umowy między UE a innymi państwami lub organizacjami międzynarodowymi,
- przyjmuje, wspólnie z Parlamentem Europejskim, budżet UE.

W poszczególnych posiedzeniach biorą udział ministrowie, którzy zajmują się danym obszarem polityki. Przykładowo ministrowie środowiska spotykają się na forum Rady ds. Środowiska. Ministrowie spotykają się kilka razy do roku, aby podjąć decyzje odnoszące się do UE, natomiast posiedzenia urzędników państwowych, na których omawiane są szczegółowe kwestie polityczne, odbywają się przez cały rok.

Podjęcie decyzji wymaga zazwyczaj większości kwalifikowanej, którą określa się jako 55 proc. państw członkowskich (przy aktualnej liczbie 28 państw członkowskich jest to 16 państw) reprezentujących co najmniej 65 proc. ogółu ludności UE. Zablokować decyzję mogą co najmniej 4 państwa, reprezentujące co najmniej 35 proc. ogółu ludności UE. W przypadku niektórych tematów, takich jak polityka zagraniczna

i podatki, wymagana jest decyzja jednogłośna (wszystkich państw członkowskich), natomiast zwykła większość wymagana jest w przypadku kwestii proceduralnych i administracyjnych.

Rady nie należy mylić z **Radą Europy**, która nie jest organem Unii Europejskiej, lecz organizacją międzynarodową, ustanowioną w celu promowania demokracji i ochrony praw człowieka oraz praworządności w Europie. W jej skład wchodzi 47 państw europejskich, w tym 28 państw członkowskich UE.

Komisja Europejska

Komisja Europejska jest główną instytucją zajmującą się bieżącymi sprawami UE. Jest to jedyna instytucja UE, która może składać wnioski ustawodawcze (często na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady), natomiast to Parlament i Rada głosują nad przyjęciem wniosku. Większość osób zatrudnionych w Komisji pracuje w Brukseli lub Luksemburgu, jednak we wszystkich stolicach państw członkowskich UE znajdują się biura przedstawicielstw.

Komisja składa się z kolegium **28 komisarzy**, po jednym z każdego państwa członkowskiego, a także przewodniczącego (od 2014 r. funkcję tę pełni Jean-Claude Juncker) oraz wiceprzewodniczącego.

Przewodniczącego Junckera mianowała Rada Europejska, opierając się na wynikach wyborów do Parlamentu Europejskiego, a w drodze głosowania wybrał go Parlament Europejski. Był to pierwszy przypadek, gdy wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego wzięto pod uwagę przy wyborze przewodniczącego Komisji Europejskiej. Ponieważ Europejska Partia Ludowa uzyskała najwięcej głosów w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2014 r., jej głównego kandydata (określanego również mianem *Spitzenkandidat*) Jeana-Claude'a Junckera wybrano na przewodniczącego Komisji.

Po nominowaniu przewodniczącego Komisji Rada Unii Europejskiej mianuje pozostałych 27 członków Komisji w porozumieniu z nominowanym przewodniczącym. Następnie Parlament Europejski zatwierdza wspólną kandydaturę 28 członków w głosowaniu. Komisarze sprawują przywództwo polityczne Komisji przez pięć lat. Przewodniczący przypisuje każdemu

z komisarzy określony obszar polityki, za który będzie odpowiadał.

Pracownicy Komisji stanowią odpowiednik służby cywilnej w państwie członkowskim. Są oni podzieleni na departamenty (tzw. dyrekcje generalne) oraz służby, które przypominają ministerstwa na szczeblu krajowym.

Komisja podejmuje decyzje na zasadzie odpowiedzialności zbiorowej kolegium komisarzy. Wszystkim komisarzom przysługują równe prawa w procesie decyzyjnym i są oni w równej mierze rozliczani z podjętych decyzji. Nie mają indywidualnych uprawnień decyzyjnych, z wyjątkiem szczególnych sytuacji, gdy otrzymają na to specjalne zezwolenie.

W gronie 28 komisarzy jest 6 wiceprzewodniczących (w tym pierwszy wiceprzewodniczący i Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa), którzy pełnią te role oprócz zwykłej teki komisarza. Wiceprzewodniczący działają w imieniu przewodniczącego oraz koordynują prace w swoich obszarach kompetencji wraz z kilkoma innymi komisarzami. Komisja określiła **10 priorytetów** swoich działań na okres do 2019 r.

Zasadniczo decyzje podejmuje się w drodze konsensusu, lecz czasami poddaje się je pod głosowanie. W takim przypadku stosowana jest zwykła większość głosów, a każdy z komisarzy ma jeden głos. Następnie inicjatywa przekazywana jest odpowiedniej **dyrekcji generalnej**. Zazwyczaj jej działania polegają na sporządzeniu projektu **wniosku ustawodawczego**.

Agencje Unii Europejskiej

Unię Europejską w jej pracach wspiera szereg **agencji UE**, które stanowią odrębne podmioty prawne ustanowione w celu wykonywania konkretnych zadań na podstawie prawa unijnego. Ich prace dotyczą zagadnień i problemów, które wywierają wpływ na życie codzienne osób mieszkających w UE. Odgrywają one znaczną rolę, zapewniając instytucjom unijnym i państwom członkowskim specjalistyczną wiedzę z różnych dziedzin, takich jak cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo żywności i leków, ochrona środowiska, prawa podstawowe oraz bezpieczeństwo granic.

2 PODEJMOWANIE DECYZJI

W unijnym procesie decyzyjnym uczestniczą różne instytucje, z których najważniejsze są Parlament Europejski, Rada i Komisja Europejska.

Z zasady to Komisja Europejska wysuwa propozycje nowych aktów prawnych, które są następnie przyjmowane przez Parlament i Radę. W pewnych okolicznościach Rada może przyjąć akt samodzielnie.

Istnieje wiele rodzajów aktów prawnych, które stosuje się w różny sposób.

- **Rozporządzenie** jest aktem prawnym, który jest bezpośrednio stosowany i posiada moc wiążącą we wszystkich państwach członkowskich. Państwa członkowskie nie muszą dokonywać jego transpozycji do prawa krajowego, niemniej jednak może istnieć potrzeba wprowadzenia zmian w prawie krajowym, aby uniknąć kolidowania przepisów w wyniku przyjęcia rozporządzenia.
- **Dyrektywa** jest aktem prawnym, który wiąże państwa członkowskie lub grupę państw członkowskich na potrzeby osiągnięcia określonego celu. Co do zasady należy dokonać transpozycji dyrektywy do prawa krajowego, aby stała się ona skuteczna. Co istotne, w dyrektywie określa się rezultat, który ma zostać osiągnięty; państwa członkowskie mają jednak swobodę decydowania, jak tego dokonają.
- **Decyzje** mogą być skierowane do państw członkowskich, grup ludzi, a nawet osób fizycznych. Decyzja wiąże w całości. Przykładowo decyzje stosuje się, aby orzec o połączeniu przedsiębiorstw.
- **Zalecenia i opinie** umożliwiają instytucjom UE przedstawienie państwom członkowskim, a w niektórych przypadkach poszczególnym obywatelom, ich poglądu, który nie jest wiążący ani nie prowadzi do powstania obowiązku prawnego po stronie osoby lub jednostki, do której dany akt jest skierowany.

Każdy wniosek dotyczący nowego aktu prawnego UE jest zgodny z konkretnym artykułem traktatu, który określa się mianem podstawy prawnej wniosku. Od podstawy prawnej zależy, którą procedurę ustawodawczą należy zastosować.

Większość aktów prawnych sporządza się, stosując proces znany jako zwykła procedura ustawodawcza.

Zwykła procedura ustawodawcza

Zwykła procedura ustawodawcza, znana również jako procedura współdecyzji, jest najczęściej stosowaną procedurą przyjmowania prawodawstwa UE. Stawia ona Parlament Europejski na równej pozycji z Radą, a akty prawne uchwalone przy wykorzystaniu tej procedury stanowią wspólne akty Parlamentu i Rady. Ma ona zastosowanie do znacznej większości prawodawstwa UE, obejmując szeroki zakres dziedzin, takich jak prawa konsumentów, ochrona środowiska i transport. W toku zwykłej procedury ustawodawczej Komisja sporządza wniosek, który przyjmując muszą zarówno Parlament, jak i Rada. Po otrzymaniu wniosku proces toczy się w następujący sposób.

Pierwsze czytanie

- Parlament Europejski omawia wniosek w ramach swoich komisji. Na forach tych komisji zgłasza się zmiany treści wniosku i przeprowadza głosowanie w sprawie tych zmian. Następnie wniosek przekazuje się Parlamentowi w pełnym składzie, który głosuje nad jego przyjęciem (i dalszymi zmianami) na posiedzeniu plenarnym.
- Rada i państwa członkowskie szczegółowo analizują przepisy. Większość dyskusji odbywa się w grupach roboczych, w skład których wchodzi urzędnicy służby cywilnej. Wiele kwestii można rozstrzygnąć na tym szczeblu technicznym lub na niewiele wyższym poziomie podejmowania decyzji, jednak niektóre kwestie pozostawia się do ostatecznego rozstrzygnięcia na posiedzeniach właściwych ministrów. Rada dochodzi do politycznego porozumienia w sprawie prawodawstwa – może to nastąpić przed głosowaniem w Parlamencie lub po nim. Po przeprowadzeniu głosowania w Parlamencie porozumienie polityczne przekształca się w oficjalne wspólne stanowisko. Jeżeli wspólne stanowisko Rady jest inne niż wynik głosowania w Parlamencie, prawodawstwo przekazuje się do drugiego czytania w celu rozstrzygnięcia rozbieżności.

- Przedstawiciele Parlamentu i Rady często spotykają się w kuluarach, aby dojść do porozumienia przed sformułowaniem oficjalnych stanowisk. Jeżeli dojdą do porozumienia, Rada przyjmuje dokładnie ten sam tekst co Parlament i wniosek staje się aktem prawnym. Jest to tzw. porozumienie na etapie pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim.

Drugie czytanie

- Jeżeli na etapie pierwszego czytania nie osiągnięto porozumienia, rozpoczyna się drugie czytanie. Odbyna się ono w sposób podobny do pierwszego czytania, lecz tym razem to Parlament analizuje zmiany zaproponowane przez Radę i głosuje nad nimi, a następnie Rada rozpatruje to, co zaproponuje Parlament. Drugie czytanie przebiega szybciej niż pierwsze, ponieważ przedmiot dyskusji mogą stanowić jedynie rozbieżności między stanowiskami Parlamentu i Rady, a różne elementy są objęte ograniczeniem czasowym.
- Istnieje możliwość, że Parlament i Rada osiągną porozumienie na tym etapie (porozumienie na etapie drugiego czytania w Parlamencie Europejskim). Jeżeli dwie instytucje nie mogą podjąć wspólnej decyzji co do zaproponowanego aktu prawnego, przekazuje się go do komitetu pojednawczego, w którego skład wchodzi identyczna liczba przedstawicieli Parlamentu i Rady. Takie postępowanie pojednawcze jest jednak rzadkością. Większość aktów prawnych przyjmuje się w toku zwykłej procedury ustawodawczej w trakcie pierwszego lub drugiego czytania.
- Po ostatecznym uzgodnieniu tekstu i jego przetłumaczeniu na pozostałe języki tekst przepisów raz jeszcze przekazuje się do Parlamentu i Rady, które przyjmują je jako akt prawny. Następnie jest on publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w 24 językach urzędowych UE. W przepisach określa się termin, w jakim państwa członkowskie muszą je wdrożyć, lub – w przypadku rozporządzenia – termin wejścia w życie.

Jeżeli państwa członkowskie nie wdrożą prawodawstwa UE, Komisja może postawić je przed Trybunałem

i zwrócić się o nałożenie grzywny. W prawie wszystkich przypadkach prawodawstwo UE jest egzekwowane w państwach członkowskich. Niekiedy może to prowadzić do skarg dotyczących niejednolitego wdrożenia przepisów w różnych państwach. Wykonanie niektórych decyzji egzekwuje się bezpośrednio na poziomie UE. Chodzi tu zwłaszcza o prawo konkurencji i postępowania antymonopolowe. Więcej informacji zob. sekcja „Zapewnianie przestrzegania przepisów prawa Unii” poniżej.

Z kim jeszcze prowadzi się konsultacje?

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących szeregu obszarów polityki Parlament, Rada i Komisja konsultują się z **Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym** (od 2015 r. jego przewodniczącym jest Georges Dassis). Jego członkowie reprezentują interesy różnych środowisk gospodarczych i społecznych, które wspólnie stanowią zorganizowane społeczeństwo obywatelskie.

Europejski Komitet Regionów (od 2017 r. jego przewodniczącym jest Karl-Heinz Lambertz) składa się z przedstawicieli rządów i samorządów na szczeblu regionalnym i lokalnym. Parlament, Rada i Komisja muszą konsultować się z Europejskim Komitetem Regionów w sprawach mających znaczenie dla regionów.

Opinie komitetów doradczych nie są wiążące dla instytucji UE.

Dodatkowo można prowadzić konsultacje z innymi instytucjami i organami, jeżeli wniosek znajduje się w ich obszarze zainteresowania lub wiedzy specjalistycznej, na przykład z Europejskim Bankiem Centralnym w przypadku wniosków dotyczących kwestii gospodarczych i finansowych.

Nadzór krajowy

Parlamenty narodowe otrzymują projekty aktów ustawodawczych w tym samym czasie co Parlament Europejski i Rada. Mogą wyrazić swoją opinię, aby zapewnić podejmowanie decyzji na najodpowiedniejszym szczeblu. Działania UE podlegają zasadzie pomocni-

czości, co oznacza, że z wyjątkiem obszarów, które należą do jej wyłącznych kompetencji, UE podejmuje działania jedynie wtedy, gdy działanie będzie skuteczniejsze na szczeblu unijnym niż na szczeblu krajowym. Parlamenti narodowe monitorują prawidłowe stosowanie tej zasady przy podejmowaniu decyzji w UE i mogą przedstawić uzasadnioną opinię, jeżeli uważają, że zasada ta nie jest przestrzegana.

Zaangażowanie obywateli

Każdy obywatel UE ma prawo skierować do Parlamentu Europejskiego petycję w jednym z 24 języków urzędowych UE w formie skargi lub wniosku w sprawie, która wchodzi w zakres działalności Unii Europejskiej. Komisja Petycji działająca przy Parlamencie bada petycje i podejmuje decyzje o ich dopuszczalności, a także odpowiada za ich rozpatrzenie.

Obywatele mogą również bezpośrednio uczestniczyć w opracowaniu założeń polityki UE, wzywając Komisję Europejską do sporządzenia wniosku dotyczącego spraw, w których UE przysługuje kompetencja do tworzenia prawodawstwa. Tzw. europejską inicjatywę obywatelską musi poprzeć co najmniej 1 mln obywateli UE pochodzących z co najmniej 7 spośród 28 państw członkowskich. W każdym z tych 7 państw członkowskich wymaga się zebrania pewnej minimalnej liczby podpisów.

Koordynowanie polityk państw członkowskich – przykład polityki gospodarczej

W ramach unii gospodarczej i walutowej podstawą polityki gospodarczej UE jest ścisła współpraca w zakresie krajowych polityk gospodarczych. Koordynacją zajmują się ministrowie właściwi ds. gospodarki i finansów, którzy wspólnie tworzą [Radę do Spraw Gospodarczych i Finansowych](#).

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa jest zorganizowaną, uzgodnioną polityką zagraniczną UE, która ma zastosowanie głównie do dyplomacji i działań w zakresie bezpieczeństwa i obronności. Podjęcie decyzji wymaga jedności państw członkowskich zgromadzonych w Radzie Unii Europejskiej, lecz po osiągnięciu porozumienia dalsze decyzje dotyczące określonych aspektów mogą zapadać kwalifikowaną większością głosów. W sprawach z zakresu polityki zagranicznej przedstawicielem UE jest Wysoki Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczący Komisji – obecnie Federica Mogherini – która przewodniczy również posiedzeniom ministrów ds. zagranicznych.

Zawieranie porozumień międzynarodowych

Każdego roku Rada zawiera (tj. formalnie podpisuje) szereg porozumień między Unią Europejską a państwami niebędącymi członkami UE, a także między UE a organizacjami międzynarodowymi. Porozumienia te mogą obejmować rozległe obszary działalności, takie jak handel, współpraca i rozwój, lub mogą dotyczyć konkretnych dziedzin, takich jak wyroby włókiennicze, rybołówstwo, nauka i technika lub transport. Zgoda Parlamentu jest wymagana do zawarcia wszystkich porozumień międzynarodowych w obszarach objętych zwykłą procedurą ustawodawczą.

Zatwierdzanie budżetu UE

O [rocznym budżecie UE](#) decydują wspólnie Parlament Europejski i Rada. Jeżeli te dwie instytucje nie dojdą do porozumienia, inicjowana jest procedura pojednawcza, która trwa aż do zatwierdzenia budżetu. Aby uzyskać dalsze informacje, zob. sekcja „Podejmowane działania: budżet UE” poniżej.

3 ZAPEWNIENIE PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW PRAWA UNII

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zapewnia tożsamy wykładnię i jednolite stosowanie prawa UE w każdym państwie członkowskim. Trybunałowi przysługuje uprawnienie do rozstrzygania sporów prawnych między państwami członkowskimi, instytucjami UE, przedsiębiorstwami i osobami fizycznymi. Aby rozpatrzyć wiele tysięcy spraw, które do niego trafiają, jest on podzielony na dwa główne organy: Trybunał Sprawiedliwości i Sąd.

Jeżeli osoba fizyczna lub przedsiębiorstwo doznało szkody w wyniku działania lub zaniechania instytucji UE lub jej pracownika, podmioty te mogą wnieść przeciwko nim skargę do Trybunału:

- pośrednio za pośrednictwem sądów krajowych, które mogą podjąć decyzję o skierowaniu sprawy do Trybunału Sprawiedliwości,
- bezpośrednio do Sądu, jeżeli decyzja instytucji UE dotyczyła ich bezpośrednio i indywidualnie.

Każdy, kto uzna, że organy w kraju UE, w którym mieszka, naruszyły przepisy prawa UE, może wszcząć **oficjalną procedurę składania skargi**.

Jak działa Trybunał?

Postępowanie w sprawie wniesionej do Trybunału składa się z dwóch etapów.

- **Procedura pisemna.** Strony postępowania przedstawiają Trybunałowi pisemne oświadczenie. Pisemne uwagi mogą być również przedstawione przez organy krajowe, instytucje UE, a w niektórych przypadkach przez osoby fizyczne. Sędzia opracowuje sprawozdanie, podsumowując oświadczenia i uwagi, a następnie sprawa poddawana jest pod dyskusję na posiedzeniu ogólnym Trybunału.
- **Procedura ustna.** Odbyna się na posiedzeniu jawnym: adwokaci obu stron mogą przedstawiać swoje argumenty przed sędziami i rzecznikiem generalnym, którzy mogą zadawać im pytania. Jeżeli Trybunał zadecydował, że konieczna jest opinia rzecznika generalnego, wydaje on ją kilka tygodni po przesłuchaniu. Następnie sędziowie odbywają naradę i wydają wyrok.

Rozprawy w Sądzie toczą się według podobnej procedury, z tym wyjątkiem, że większość spraw rozpatruje trzech sędziów i nie uczestniczy w nich rzecznik generalny.

Inne instytucje sądowe UE

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje i bada skargi, a także pomaga zidentyfikować niewłaściwe administrowanie w unijnych instytucjach i innych organach. Każdy obywatel, osoba zamieszkała na terytorium UE, stowarzyszenie lub przedsiębiorstwo z państwa członkowskiego UE może złożyć skargę do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Europejski Inspektor Ochrony Danych odpowiada za ochronę danych osobowych, które są przechowywane przez instytucje unijne w formie elektronicznej, pisemnej lub graficznej i dotyczą obywateli Unii i osób zamieszkałych na terytorium UE. Odpowiada on także za ochronę prywatności obywateli Unii i osób zamieszkałych na terytorium UE. Ponadto promuje dobre praktyki w tej dziedzinie wśród instytucji i organów UE.

4 PODEJMOWANE DZIAŁANIA: BUDŻET UE

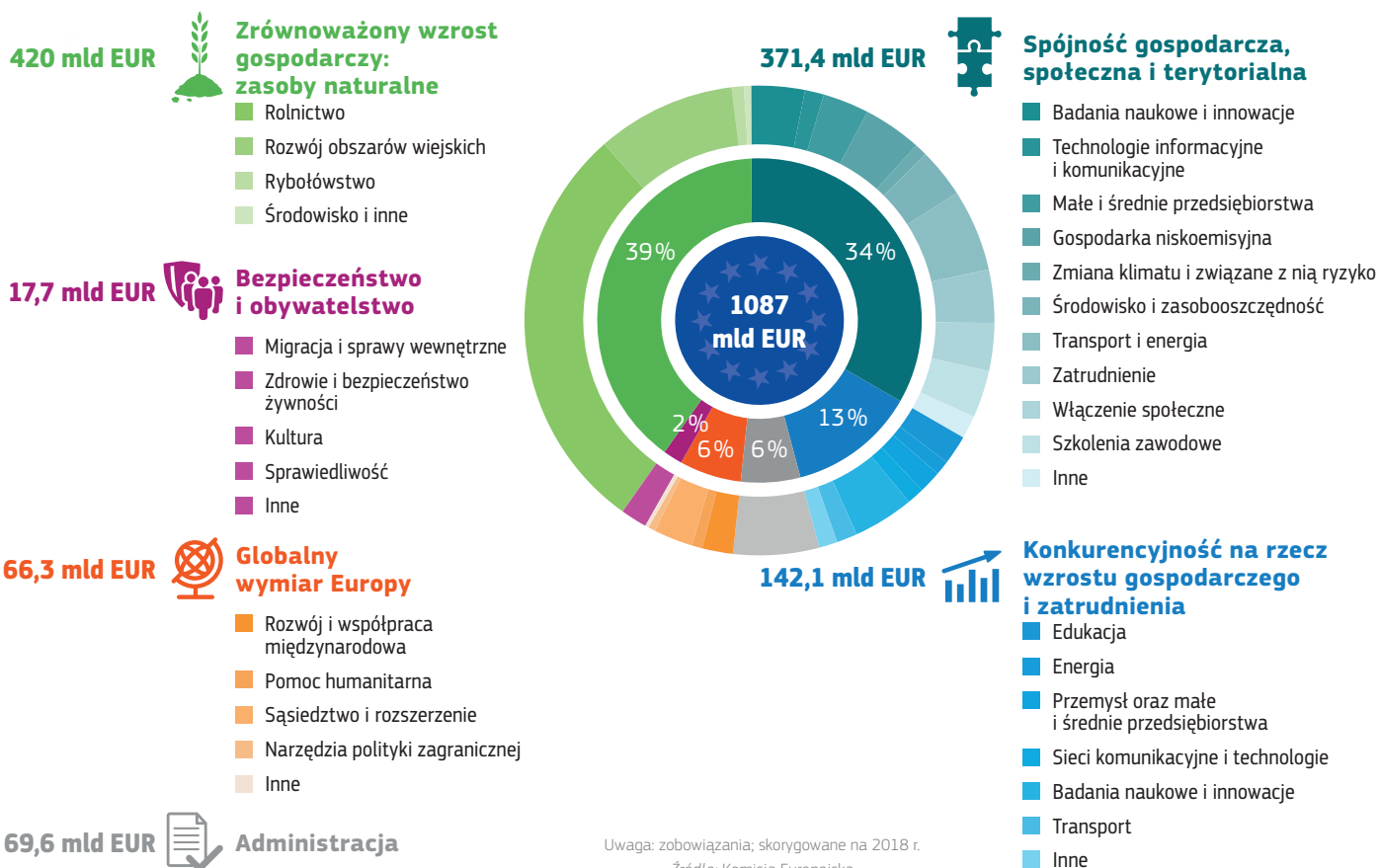
UE ustala długoterminowe plany wykorzystania środków budżetowych – wieloletnie ramy finansowe – które stanowią stabilną podstawę wdrażania budżetu przez co najmniej pięć lat. Wieloletnie ramy finansowe umożliwiają UE uzupełnianie zasobów budżetów państw przez finansowanie polityki o europejskiej wartości dodanej. Obecne wieloletnie ramy finansowe obejmują lata 2014–2020. Na ich podstawie w tym okresie UE może zainwestować około 1 bln euro w pięciu obszarach działalności UE.

W wieloletnich ramach finansowych określa się maksymalne roczne kwoty (pułapy), które UE może przeznaczyć na różne kategorie wydatków (działy).

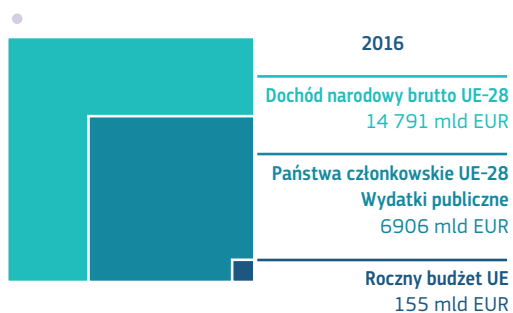
O rocznym budżecie UE decydują wspólnie Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej. W Parlamencie budżet omawia się w toku dwóch następujących po sobie czytań. Budżet wchodzi w życie po podpisaniu przez przewodniczącego Parlamentu. Działająca przy Parlamencie Komisja Kontroli Budżetowej monitoruje sposób wydatkowania środków budżetowych, a Parlament co roku podejmuje decyzję o tym, czy zatwierdzić sposób, w jaki Komisja zarządzała budżetem w poprzednim roku finansowym.

W 2017 r. roczny budżet UE wyniósł około 158 mld euro – kwota ta wydaje się spora, ale jest to zaledwie 1 proc. rocznego PKB państw członkowskich.

Obszary finansowane z budżetu UE (2014-2020) w mld EUR

Budżet UE w porównaniu z łącznymi dochodami i wydatkami publicznymi UE

Źródło: Komisja Europejska

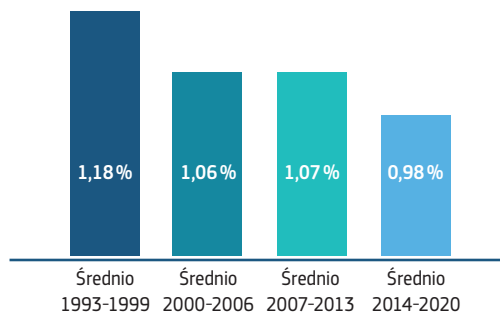
Komisja odpowiada za zarządzanie budżetem UE i jego wdrażanie, a także za wdrażanie założeń polityki i programów przyjętych przez Parlament i Radę. Większość działań w zakresie rzeczywistego wdrażania i wydatkowania środków realizują rządy krajowe i samorządy terytorialne, lecz Komisja odpowiada za sprawowanie nadzoru nad tymi działaniami. Komisja zarządza budżetem pod czujnym okiem **Europejskiego Trybunału Obrachunkowego**. Obie instytucje mają na celu zapewnienie należytego zarządzania finansami.

Co roku, opierając się na zaleceniu Rady, Parlament Europejski decyduje, czy ostatecznie zatwierdzić sposób wykonania przez Komisję budżetu Unii – innymi słowy, czy udzielić Komisji absolutorium. Procedura ta zapewnia pełną rozliczalność i przejrzystość, a absolutorium, jeżeli zostanie udzielone, prowadzi do formalnego zamknięcia ksiąg rachunkowych za dany rok.

Poniżej przedstawiono najważniejsze instytucje finansowe UE.

Europejski Trybunał Obrachunkowy jest niezależną zewnętrzną instytucją kontrolną Unii Europejskiej. Sprawdza, czy dochód Unii został uzyskany w prawidłowy sposób, czy wydatki były ponoszone w sposób zgodny z prawem i uczciwy oraz czy w sposób należyty zarządzano finansami. W wykonywaniu swoich zadań ETO jest niezależny od pozostałych instytucji UE i rządów.

Wielkość budżetu UE jako odsetek dochodu narodowego brutto

Dane: pułap płatności z budżetu UE wyrażony jako odsetek DNB UE
Źródło: Komisja Europejska

Europejski Bank Centralny jest niezależną instytucją działającą w ramach unii gospodarczej i walutowej, do której należą wszystkie państwa członkowskie UE. Podejmuje decyzje bez konsultacji z rządami lub innymi instytucjami UE i bez przyjmowania wskazówek od tych organów. Jego głównym celem jest utrzymanie stabilności walutowej w strefie euro przez zapewnienie niskiego i stałego poziomu inflacji cen konsumpcyjnych.

Europejski Bank Inwestycyjny jest bankiem Unii Europejskiej. Jego właścicielem są państwa członkowskie, a zadaniem tego banku jest udzielanie pożyczek na inwestycje, które przyczyniają się do osiągnięcia celów UE. W swojej działalności bank ten koncentruje się na zwiększaniu liczby nowych miejsc pracy i potencjału wzrostu gospodarczego UE, a także na wspieraniu działań w dziedzinie klimatu oraz polityki Unii poza jej granicami.

Eurogrupa składa się ministrów ds. gospodarki i finansów z państw strefy euro. Działania tego organu są ukierunkowane na promowanie wzrostu gospodarczego i stabilności finansowej w strefie euro przez koordynowanie polityki gospodarczej.

Zob. również następujące działy w sekcji 2: „Budżet”, „Usługi bankowe i finansowe”, „Gospodarka, finanse i euro”, „Zapobieganie nadużyciom finansowym” i „System podatkowy”.

Jak skontaktować się z UE?

PRZEZ INTERNET

Informacje we wszystkich językach urzędowych Unii Europejskiej są dostępne na oficjalnym portalu Unii Europejskiej: <http://europa.eu/>

OSOBIŚCIE

W całej Europie znajdują się setki lokalnych ośrodków informacji UE.

Adres najbliższego ośrodka można znaleźć na stronie:

https://europa.eu/european-union/contact_pl

TELEFONICZNIE LUB DROGĄ MAILOWĄ

Europe Direct to serwis informacyjny, który udziela odpowiedzi na pytania na temat Unii Europejskiej.

Można się z nim skontaktować pod bezpłatnym numerem telefonu: 00 800 6 7 8 9 10 11

(niektórzy operatorzy telefonii komórkowych nie umożliwiają połączenia z numerami rozpoczynającymi się od 00 800 lub pobierają za nie opłaty) lub za pośrednictwem płatnej infolinii poza Unią Europejską: +32 22999696, lub drogą mailową, korzystając ze strony internetowej <http://europedirect.europa.eu>

POCZYTAJ O EUROPIE

Od publikacji na temat Europy dzieli Państwa tylko jedno kliknięcie; są one dostępne na stronie internetowej księgarni UE: <http://bookshop.europa.eu>

PRZEDSTAWICIELSTWA KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska ma biura (przedstawicielstwa) we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/local-offices-eu-member-countries_pl

BIURA INFORMACYJNE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Parlament Europejski ma biuro informacyjne w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej: http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/pl/information_offices.html

DELEGATURY UNII EUROPEJSKIEJ

Unia Europejska ma również delegatury w pozostałych częściach świata:

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/area/geo_en

